

Treball de Fi de Grau

Títol

El camí de les llurnes

Autoria

Iris Armero, Clara Fortuny i Andreu Tarrés

Professorat tutor

Carmen Ávalos del Pino

Grau

Comunicació Audiovisual

Tipus de TFG

Projecte

Data

19/06/20

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català: El camí de les lluernes

Castellà: El camino de las luciérnagas

Anglès: The fireflies path

Autoria: Iris Armero García, Clara Fortuny Belles, Andreu Tarrés Ruzicska

Professorat tutor: Carmen Ávalos del Pino

Curs: 4t

Grau: Comunicació Audiovisual

Paraules clau (mínim 3)

Català: Joves, zones rurals, treball de la terra, persistència, despoblament, Catalunya, documental observacional.

Castellà: Jóvenes, zonas rurales, trabajo de la tierra, persistencia, despoblamiento, Cataluña, documental observacional.

Anglès: Youngsters, rural zones, work of the earth, persistence, depopulation, Catalonia, observational documentary.

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català: El camí de les lluernes és el plantejament d'un projecte documental de tipologia observacional que pretén mostrar la realitat del despoblament a les zones rurals de Catalunya i la importància dels treballs vinculats amb la terra, consta d'un dossier i un teaser. Els personatges són els joves que han optat per viure en zones rurals i dedicar-se a activitats agràries o ramaderes com a forma de persistència. A partir de les històries de tres protagonistes, acompanyades de les veus d'altres personatges es volen mostrar les motivacions internes i les dificultats amb les quals es troben.

Castellà: El camino de las luciérnagas es el planteamiento de un proyecto documental de tipología observacional que pretende mostrar la realidad del despoblamiento en las zonas rurales de Cataluña y la importancia de los trabajos vinculados con la tierra, consta de un dossier y un teaser. Los personajes son los jóvenes que han decidido vivir en zonas rurales y dedicarse a actividades agrarias o ganaderas como forma de persistencia. A partir de las historias de tres protagonistas, acompañadas de las voces de otros personajes se quiere mostrar las motivaciones internas y las dificultades con las que se encuentran.

Anglès: The fireflies path is the approach of a observational documentary project that pretends to show the reality of the depopulation at the rural zones of Catalonia and the importance of the earth works, includes a dossier and a teaser. The characters are the youngsters that chose to live at rural zones and work at agrarian activities or in farming as a form of persistence. Through the histories of three main characters, the documentary wants to show the internal motivations and the difficulties with which find.

EL CAMÍ DE LES LLUERNES

TFG DE PROJECTE

IRIS ARMERO - ANDREU TARRÉS - CLARA FORTUNY

Í N D E X

1. EL PROJECTE	PÀG. 4
2. FITXA TÈCNICA	PÀG. 4
3. BASES CREATIVES DEL PROJECTE	PÀG. 5
3.1 Temàtica	
3.2 Títol	
3.3 Logline	
3.4 Sinopsi curta	
3.5 Sinopsi desenvolupada	
4. NOTA D'INTENCIÓ	PÀG. 6
5. CONTEXT SOCIOHISTÒRIC	PÀG. 7
6. DEFINICIÓ DE CONCEPTES	PÀG. 9
7. PERSONATGES	PÀG. 11
7.1 Protagonistes	
7.2 Veus corals	
7.3 Característiques bàsiques de les històries i accions centrals	
7.4 Temes del documental	
7.5 Accions comuns	
8. GUIÓ	PÀG. 20
8.1 Tipologia del documental	
8.2 Tipus d'estructura fílmica	
8.3 To. 8.4 Temps narratiu	
8.5 Localitzacions	
8.6 Possibles seqüències	
8.7 Guió literari	
8.8 Escaleta	
8.9 Story Board	

Í N D E X

9. PLA DE RODATGE

PÀG. 34

9.1 Cronograma

10. NOTA DE TRACTAMENT AUDIOVISUAL

PÀG. 36

- 10.1 Plantejament estètic i visual
- 10.2 Imatges poètiques i simbòliques
- 10.3 Tractament sonor
- 10.4 Muntatge
- 10.5 Referències

11. PRESSUPOST

PÀG. 45

12. DISTRIBUCIÓ I MÀRQUETING

PÀG. 53

- 12.1 Públic Objectiu
- 12.2 Pla de distribució
- 12.3 Pla de Màrqueting
- 12.4 Accions de màrqueting

13. ANNEXOS/DOCUMENTS ADJUNTS

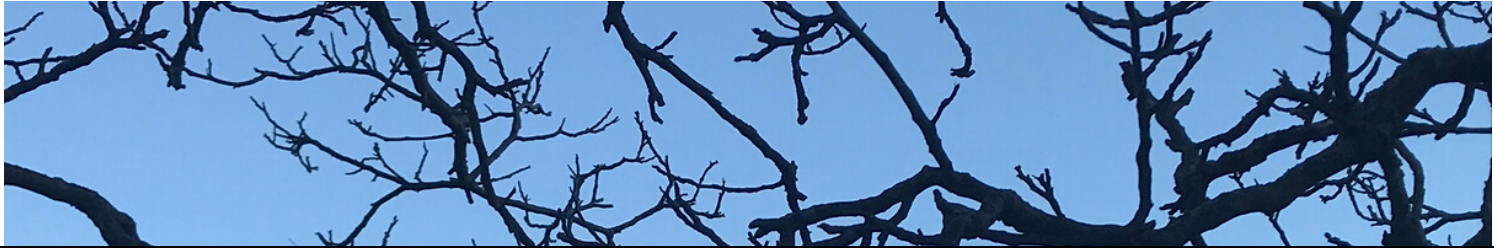
PÀG. 58

- 13.1 Treball de Camp

14. REFERÈNCIES

PÀG. 61

- 14.1 Bibliografia
- 14.2 Webgrafia
- 14.3 Filmografia
- 14.4 Referències fotogràfiques

1. EL PROJECTE

PROPOSTA DOCUMENTAL

Aquest projecte és el plantejament d'un documental anomenat **El Camí de les Lluernes** que pretén mostrar la realitat del despoblament a les zones rurals de Catalunya i la importància dels treballs vinculats a la terra des de la perspectiva dels joves. Com s'ha acordat en el formulari de proposta de TFG, l'objectiu és fer un dossier explicatiu del projecte i un *teaser*. El nostre propòsit final és poder arribar a realitzar el documental però, a causa de la complexitat i el temps que això suposa, centrem el nostre treball de final de grau en elaborar tota la part prèvia, el guió i els diferents apartats que el conformen: la proposta d'un plantejament visual ric i un pla de producció, que es veurà reflectida tant en l'àmbit teòric com en el *teaser* que realitzarem com a prova final del treball.

A partir de les històries de tres protagonistes, acompanyades de les veus d'altres personatges, es vol mostrar les motivacions internes i les dificultats amb les quals es troben els joves que han optat per viure en zones rurals i dedicar-se a activitats agràries o ramaderes com a forma de persistència, tractant el tema des d'una perspectiva més emocional i sentimental. Busquem que el documental sigui el seguiment d'una època concreta en l'existència d'aquests personatges on es mostrarà, mitjançant petites escenes i entrevistes, com la situació que els envolta pot afectar a la seva lluita contra l'oblit. Tot això es durà a terme amb un plantejament estètic que evoqui una imatge més poètica del món rural explotant el caràcter simbòlic dels elements de la natura. Un dels nostres

punts forts era la immersió en la vida dels personatges a partir de la convivència amb aquests però, per culpa de les circumstàncies donades per la Covid-19, hem hagut de modificar diversos aspectes del treball. La nostra idea era realitzar un seguiment amb la càmera de la vida diària dels joves per elaborar un *teaser* que pogués representar els trets del tipus de documental que volem fer.

El confinament però, no ens ha permès portar-ho a terme com teníem previst, de manera que hem hagut de conèixer el dia a dia dels personatges i aprofundir en la seva personalitat a partir d'entrevistes per videotrucada. Per tant, la línia estètica del *teaser* no es correspon a la nostra idea inicial, ja que hem comptat amb tan sols una setmana per enregistrar-lo i editar-lo de la mateixa manera que ens hauria agradat fer un millor treball de camp.

2. FITXA TÈCNICA

Títol: El camí de les Lluernes

País d'origen: Catalunya (Espanya)

Duració: 40 min

Direcció: Andreu Tarrés, Clara Fortuny,
Iris Armero

Guió: Andreu Tarrés, Clara Fortuny,
Iris Armero

Producció: Andreu Tarrés, Clara Fortuny,
Iris Armero

Fotografia: Andreu Tarrés, Clara Fortuny,
Iris Armero

3. BASES CREATIVES DEL PROJECTE

3.1. Temàtica: Joventut i món rural. La persistència dels treballs vinculats amb la terra des de la perspectiva dels joves de les zones rurals catalanes.

3.2. Títol: El camí de les lluernes

El rerefons del títol recau en un article escrit per Pier Paolo Pasolini l'any 1975, "La desaparició de les lluernes" o "El buit del poder". L'article parla sobre el feixisme, l'evolució del model de producció industrial i com, en relació amb l'augment d'aquest, s'ha anat despoblant i perdent tota la comunitat agrària vinculada a la terra. Pasolini entén aquesta comunitat com les lluernes fent una analogia visual de la imatge de les petites cases rurals que desprenen llum en el paisatge obscur de la nit (Pasolini, 1975). Però, a part d'aquest significat poètic que extraïem de Pasolini, creiem que el fet d'utilitzar les cuques de llum, un animal que fa llum pròpia en la foscor, aporta un sentit i una connotació molt lligada al missatge d'aquest documental, aquells joves que resisteixen donant una resplendor d'esperança al futur rural.

3.3. Logline: Vuit joves de les zones rurals catalanes han escollit una vida vinculada a la terra, lluitant i persistent contra l'oblit de tot un llegat.

3.4. Sinopsi curta: Tres joves lluiten per la persistència de la vida i el treball en el món rural des de perspectives diferents: En Bernat forma part d'un projecte comunitari ruralista a una masia okupada de l'Alt Lluçanès. La Clara tira endavant l'explotació ramadera del seu pare en un món agrari molt masculinitzat en el qual se sent infravalorada. En Francesc Xavier vol donar vida al poble de Claret consolidant el Parc de les Olors de Claret que ha estat creat a partir de la recuperació de la tradició familiar. Les històries dels tres protagonistes es complementen amb les veus de cinc joves més, cada un amb una visió particular del món rural.

3.5. Sinopsi desenvolupada: En un món cada vegada més global, tecnològic i interconnectat, la comunitat rural s'enfronta a la possible desaparició de les arrels del passat, cada vegada més afectades per la despoblació i l'oblit. Davant aquesta situació, diferents joves han optat per viure en zones rurals i dedicar-se a activitats vinculades amb la terra. D'aquesta manera, el seu projecte vital ha esdevingut una forma de resistència.

Puig dels Eixuts és la masia okupada on el Bernat, juntament amb altres joves, habiten per tal de recuperar el coneixement tradicional i la cultura popular rural amb l'ajuda dels pocs pagesos que queden a la zona. El banc però els té en el punt de mira i ja els ha arribat una denúncia. Podria ser que els desallotgessin. Els joves, però, confien en el suport de la xarxa de veïns i veïnes que han anat creant durant l'últim any.

La Clara Ballarà està sola al capdavant de l'explotació ramadera familiar. Sense cap mena de coneixement previ, va prendre la decisió de fer-se'n càrrec després de la jubilació del seu pare. Reconeix que és una feina que li porta molta felicitat tot i la dificultat de sentir que el treball de pagès en general i de la pagesa en concret està poc valorat en la societat actual.

En Francesc Xavier va decidir recuperar la tradició familiar a partir d'un manuscrit de la seva besàvia sobre plantes medicinals per crear el Parc de les Olors de Claret. En el seu dia a dia l'empeny la il·lusió de donar vida al poble de Claret, de només cinc habitants i de comunicar els sabers tradicionals dels avantpassats.

A través de la història d'aquests tres personatges principals, s'articula un discurs amb les veus d'altres joves que formen part del món rural agrari. S'aniran plasmant les seves realitats d'una forma vivencial i directa, mostrant el seu dia a dia i explorant, a partir de les declaracions i accions, les seves fortaleses i debilitats entorn dels temes que els envolten. Les seves inquietuds més internes i personals es materialitzaran visualment a través d'elements de la naturalesa i del paisatge en un to poètic que aporta riquesa a la dimensió emocional del documental. Cap al final del documental tots els personatges es reuniran a la llar de foc, per fer la reflexió final, a la nit.

4 . N O T A D ' I N T E N C I Ó

A través d'aquest treball volem apropar-nos als joves que habiten allà on tothom marxa: les zones rurals. En aquest context, volem aprofundir en el dia a dia del jovent que manté un lligam amb la tradició i les activitats pròpies de les zones rurals.¹ Busquem conèixer què és allò que els mou i de quina manera veuen el món que els envolta. Entenem la seva posició com la persistència d'una forma de vida propera a la terra, en front un sistema cada cop més globalitzat on la gran majoria de ciutadans habiten en un entorn urbà i es dediquen a fer feines relacionades al tercer sector.

Nosaltres, que hem nascut en àrees urbanes, ens sentim allunyats del medi rural com a forma de vida. Si bé és cert que els tres membres del grup tenim una relació familiar amb pobles de zones rurals; Vallcebre (Berguedà), Instinción (Almeria) i La Yunquera (Albacete), hem crescut amb les dinàmiques pròpies de la gran ciutat i el contacte que hem tingut amb el camp i la muntanya ha sigut generalment de caràcter lúdic. A dia d'avui però, creiem que és important tornar a posar la mirada sobre els entorns rurals, no només com a zones de lleure, sinó com a espais capaços de sostenir la vida humana que alberguen, encara, reminiscències d'una cultura vinculada a la terra.

Relacionem aquesta idea per una banda amb al moment mediambiental actual. Existeix un consens científic del 97% que identifica les activitats humanes com a principals responsables de l'emergència climàtica (Morán, 2020). Experts i organitzacions, subratllen la necessitat de dur a terme canvis estructurals en el sistema per tal de mitigar els danys que pateix i patirà l'ecosistema i nosaltres, els humans, com a part d'ell en els propers anys. El context rural on es desenvolupa l'acció del nostre documental, vol posar èmfasi en aquesta idea. Pensem que el fet de crear un discurs visual emmarcat en un espai on la natura és present i té rellevància en l'acció, és també una manera de donar-li protagonisme i apropar-la tant a nosaltres com als espectadors. A banda, i d'una forma més directa, els joves que participen en el documental, tenen un model de vida amb valors que ens semblen interessants i importants per afrontar els reptes futurs que se'ns plantegen com a humans. Valors com la valentia, la perseverança, el vincle amb el passat, el compromís, la comprensió de la soledat i la importància de la comunitat. Una part de la decisió d'escollir gent jove per protagonitzar el documental, recau en el fet que ens sentim identificats i ens interessa conèixer l'interior i els sentiments pels quals passa la gent en aquesta etapa, on un s'ha de plantejar que és allò que vol fer amb la seva vida, com actuarà, que vol o que no vol aportar, etc.

Finalment, amb aquest treball també volem donar importància a la idea de perseverar en un entorn complicat, sense perdre l'esperança.

¹ A Catalunya, només un 16% (aproximadament) dels habitants de zones rurals tenen entre 15 i 29 anys. (Domínguez, Monllor i Simó, 2010)

5 . CONTEXT SOCIO-HISTÒRIC

El **Camí de les Lluernes** posa èmfasi en el paper dels joves que persisteixen dins del món rural actual, cada vegada més afectat per la creixent falta de població.² Les constants migracions del camp a la ciutat, es van donant des del segle passat a causa de la modernització de les explotacions agràries i l'agroindustrialització, que ha tret llocs de treball, mentre que les ciutats han ofert de nous.³

En l'àmbit europeu, l'agricultura ha deixat de ser la principal activitat econòmica.⁴ A Catalunya l'activitat primària va perdent pes, sobretot en nombre d'actius i en repercussió econòmica, a les zones rurals, mentre que les dades sobre turisme assenyalen un augment del nombre de places d'allotjament turístic i turisme rural, donant pes al sector terciari. Les dinàmiques dels últims vint anys han provocat una forta reestructuració del sector agrari, cada vegada hi ha menys gent que treballa la terra, les explotacions agràries són més grans i el sistema de suport al sector també es va afeblint (Monllor, 2015).

Moltes de les persones joves que han nascut de famílies de pagès, no continuen el camí dels seus pares, fruit d'un context social i econòmic que les sol excloure i on les barreres d'accés a l'activitat són cada vegada més intenses.⁵ Un dels factors més alarmants és la duplicació del preu de la terra entre els anys 1997 i 2008, que va passar de 5.272 euros l'hectàrea a 10.974 (en alguns casos 23.000 euros). Això crea una dificultat cada vegada major en l'accés democràtic de recursos que resulten clau des de la perspectiva agrària per al futur del medi rural i del sector agrari (Bayona, 2016; Soler i Fernández, 2015).

Encara que l'activitat primària ha anat perdent pes, hi ha certes comarques del territori català on els seus habitants la segueixen treballant i, tot i tenir una escassa importància en el conjunt de l'economia catalana,⁶ es tracta d'un sector primordial per permetre el funcionament de les indústries així com per abastir de productes a la mateixa població i a

² Durant l'any 2016, els pobles rurals de Catalunya van perdre 5.131 veïns tot i que la quantitat va disminuir a l'any 2017 amb una pèrdua de 2.789 veïns. (Fundació del món rural, 2018).

³ Bona part de la literatura científica assumeix que la introducció de l'agricultura industrial, l'anomenada "revolució verda" del camp espanyol durant el franquisme, és la causant de l'actual model d'agricultura i del desgavell que pateixen actualment moltes de les explotacions agràries familiars. (Monllor, 2015; Espluga, 2018)

⁴ Segons dades del Banc Mundial un 2,8% del PIB es tracta de beneficis aportats per activitats agrícoles, de pesca o ganaderes. (Solana et alii, 2016)

⁵ Algunes condicions que poden excloure o dificultar l'accés o la continuació de les explotacions agràries familiars dels joves són: el model agrari dominant orientat a la producció d'aliments per l'exportació, que provoca que els ingressos dels treballadors del camp depengui de les borses internacionals, els insuficients ajuts públics per accedir o mantenir l'activitat i els alts preus de les terres agrícoles. (Monllor, 2015; Bayona, 2016)

⁶ Les últimes dades de l'Anuari Catalunya Caixa mostren com el sector primari català pondera el 0,99% del PIB. (Monllor, Macias i Flament, 2018)

resta del país?⁷ Osona i Bages a la regió de les Comarques Centrals (Barcelona), el Ripollès i la Garrotxa a Girona o Urgell i Segarra a Lleida, són alguns exemples.

Les històries que expliquem es centren en joves que viuen a aquestes zones i que han decidit, en el context actual, continuar treballant la terra tot i les dificultats que presenta la situació. Osona i Bages són comarques més properes al nucli urbà de Barcelona i creiem que aporta un punt interessant que els nostres personatges hagin tingut relació amb la zona urbana, per exemple durant el seu període universitari. D'altra banda, les comarques del Ripollès, la Garrotxa, Urgell o Segarra són zones amb una història d'importància rural i també reconegudes com a rurals en l'actualitat.⁸

D'aquesta manera, el nostre projecte dona veu als joves que habiten el món rural fent front a la manca de relleu generacional que hi ha actualment a les explotacions agràries⁹ doncs a Catalunya cada any aproximadament uns 300 nois i noies decideixen apostar per viure de la terra. (Monllor, Marcias i Flament, 2018; Puig, 2018).¹⁰

7 El sector agroindustrial subministra productes alimentaris a la població de Catalunya (42,9% de les vendes) i també proveeix a la resta d'Espanya (46,2% de les vendes). (Generalitat de Catalunya, 2006). El sector agroalimentari és la principal branca de la indústria catalana en termes d'ocupació (16,3%) i la segona en volum de negoci (17,8%), i per tant és un dels pilars de l'economia productiva a Catalunya i el primer clúster agroalimentari d'Europa (Generalitat de Catalunya, 2014 citat a Viure, 2015).

8 Segons el Butlletí Oficial de l'Estat, aquestes zones queden recollides com a zones rurals de Catalunya dins del "Primer programa de desenvolupament rural sostenible". (Agència estatal. BOE 142, 2010)

9 L'índex de recanvi és de només 7,7 titulars de menys de 35 anys per cada 100 de 55 anys o més. (Viure, 2015)

10 Més informació: <https://bit.ly/379epIM> i <https://bit.ly/2Xli6LT>

6. DEFINICIÓ DE CONCEPTES

Creiem necessari afegir un apartat on descriure aquells conceptes que tenen relació directa amb el tema central del documental per tal de fixar unes definicions del que entenem nosaltres de cada concepte.

Jovent: Tot i que no existeix una definició internacional universalment acceptada del grup d'edat que comprèn el concepte de joventut, nosaltres delimitem la franja a aquelles persones d'entre 18 i 29 anys basant-nos amb l'estudi Món rural i joves: Realitat juvenil i polítiques de joventut als municipis rurals de Catalunya que defineix la joventut de la següent manera:

"La joventut és una etapa vital on es presenten unes condicions de vida diferents de les viscudes en l'etapa adolescent i de les que es viuran un cop assolida l'autonomia plena."(Domínguez, Monllor i Simó, 2010)

El col·lectiu que ha centrat aquest estudi està format per les persones amb edats compreses entre els 15 i els 29 anys. No obstant això, és important destacar que a l'article 1 de la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant defineix als nens com a persones de fins a 18 anys. També relacionem aquesta definició al període en què legalment en molts països s'assoleix la majoria d'edat. És per això, que hem delimitat la franja a partir d'aquesta d'edat.

Oblit: El diccionari de la llengua catalana defineix oblit com l'acció d'oblidar, perdre la memòria (d'alguna cosa), no recordar-la, no tenir-la present en l'esperit. (DIEC2, 2019). Nosaltres interpretem l'oblit com la pèrdua o desaparició des d'una estreta relació amb la terra i les activitats tradicionals relacionades amb aquesta i vinculant-ho amb la despoblació.

Món rural: A causa de la varietat estructural de les diferents zones que es poden considerar rurals podem afirmar que el terme rural és un concepte caòtic i complicat de definir (Urry, 1984, citat en Ceña, 1992: 16).

Per això mateix utilitzem tres definicions de diferents àmbits que ens facilita Felisa Ceña, per construir-ne una bastant acurada i unificada tenint en compte més d'un paràmetre a l'hora de descriure què són les zones rurals (Ceña, 1992: 16).

Definició sociocultural: Fa referència al comportament i a l'actitud que difereixen entre els habitants de baixa densitat de població (rurals) i els habitants de les zones amb alta densitat de població (urbanes). Aquesta és una visió antropològica que associa les comunitats rurals amb els valors tradicionals.

Definició ocupacional: Relaciona el món rural amb aquelles zones vinculades a activitats del sector primari (agricultura, extractives, pesca, forestals). No obstant això, aquesta definició ha deixat de ser operativa a causa de la incorporació d'agricultors en mercats de treball no agraris. Avui dia aquesta distinció ocupacional entre rural i urbà queda difosa per la importància de la pluriactivitat en el medi rural.

Definició ecològica: Les zones en les quals els poblements són petits i concentrats i amb paisatge obert entre ells passen a denominar-se rurals.

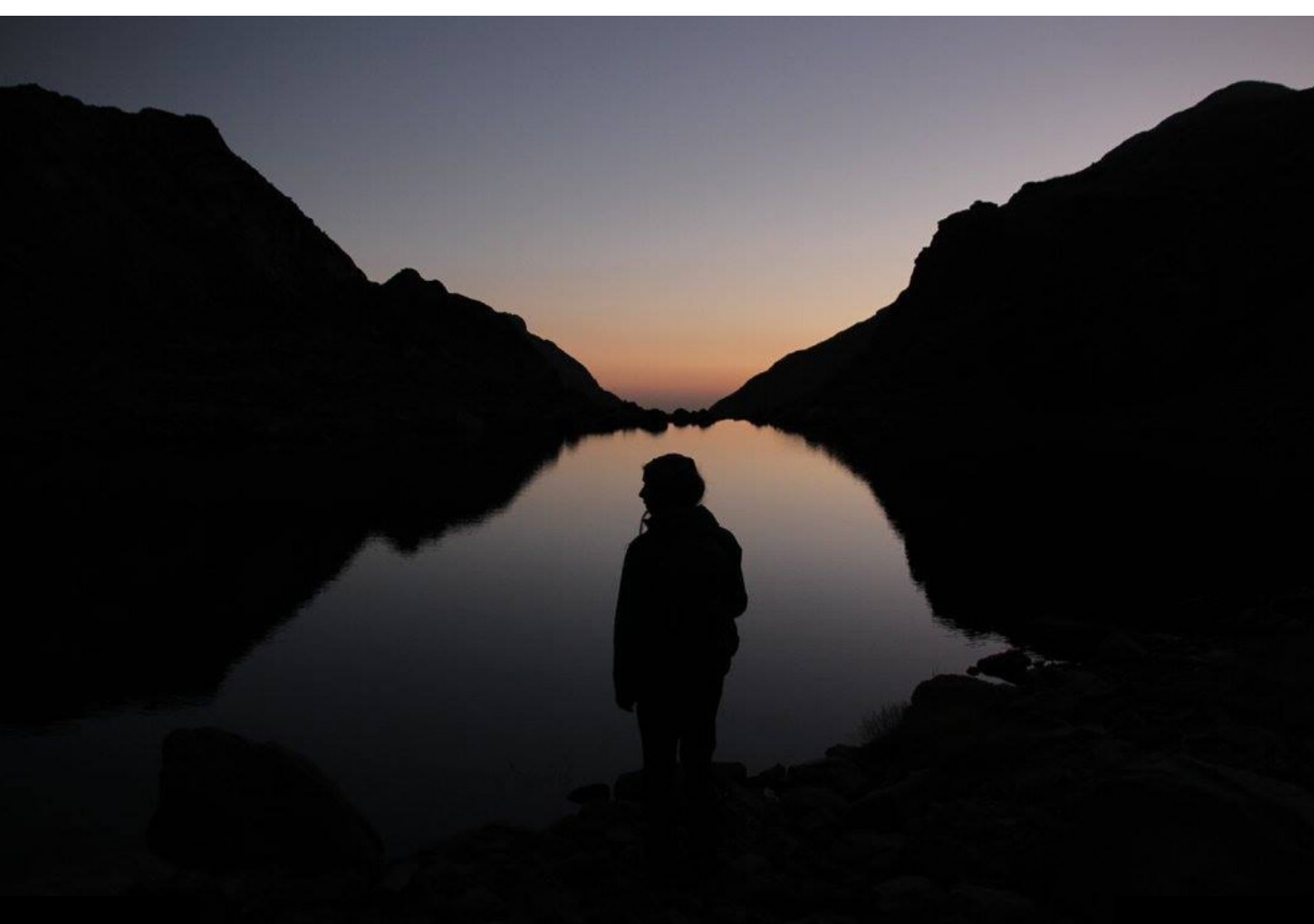
D'aquesta manera, la definició que acaba fent Ceña és la que següent:

"Món rural és el conjunt de zones o regions amb activitats diverses (agricultura, artesanía, petita i mitjana indústria, comerç, serveis, etc.) i en què s'assenten, pobles, llogarets, petites ciutats i centres regionals, així com espais naturals i cultivats "(Ceña, 1992: 17)

Per aquest motiu al documental entenem el món rural com aquelles comarques que tradicionalment han estat vinculades al sector primari. Limitant el territori a les províncies de Catalunya, en concret, Lleida, Catalunya Central i Girona.

Terra: Terra entesa com allà on creixen les arrels, la RAE la defineix com a "terreny dedicat al cultiu o pròpia per això", també com "lloc on s'ha nascut" i "territori o districte construït per interessos presents o històrics" (RAE, 2020). És l'espai i el medi en el qual viuen els éssers humans entre altres espècies i on desenvolupen les seves societats. Volem completar el significat de la paraula afegint a la definició que fa la RAE la visió que tenen algunes cultures indígenes sobre aquesta. Per la majoria de les cultures indígenes la terra és considerada com la mare. És la font de vida que sustenta i ensenya, el cor de la seva cultura i l'origen de la seva identitat com a poble. La terra connecta amb el seu passat (com la llar dels seus ancestres), amb el present (com a proveïdora de les seves necessitats materials) i amb el futur (com el llegat que guarden per als seus fills i néts). (Burger, 1990; Ulluwishewa et alii, 1997)

Lluita: La RAE la defineix com "l'esforç que es fa per a resistir a una força hostil o a una temptació per a subsistir o per a aconseguir algun objectiu." (RAE, 2020). Aquest esforç el relacionem amb la voluntat de persistència o la lluita per persistir. Interpretem aquesta definició de lluita a l'intent de prevalença envers l'oblit de la terra o la despoblació que duen a terme els personatges del documental, però també com un esforç per vèncer o resistir davant un conflicte intern o extern.

7 . PERSONATGES

La història del nostre documental està formada per vuit personatges joves. Tres principals articulen el fil narratiu i serveixen de connectors entre les diferents temàtiques i cinc personatges secundaris complementen la visió del món rural com un espai de persistència que incorporarà els sentiments de tots ells.

A més a més, tenint en compte el conflicte actual de despoblació que pateix el món rural, creiem que els joves són la generació que pot exemplificar la lluita contra l'oblit, ja que:

"La joventut és vista sovint com la principal font de canvi social. D'entrada perquè es tracta d'un col·lectiu social especialment permeable al canvi. Al llarg del cicle vital l'individu canvia el seu nivell d'obertura a noves idees, valors i pràctiques i és durant l'adolescència i la joventut on s'incorporen i cristal·litzen la majoria de valors i actituds polítiques i hàbits de comportament" (Alwin, 1994; Sears, 1993; Kroshnick i Alwin 1989 citat en Soler-i-Martí, 2015: 7)

Volem descobrir les incerteses dels joves i la motivació interior que els porta a persistir en el context actual.

7.1. PROTAGONISTES

Bernat Cunill: El Bernat, un noi de 24 anys va néixer al Lluçanès, va passar la seva infantesa i adolescència en aquesta subcomarca d'Osona. Destaca els vincles comunitaris i de veïnatge que ha viscut des de ben petit tot i que ha trobat a faltar una educació vinculada a la terra i a les activitats tradicionals de la zona. Als 18 anys baixa a estudiar a Barcelona, etapa en la qual participa a diferents moviments socials i polítics d'esquerres. Als 22 anys, decideix tornar al lloc d'origen, ja que és el punt on convergeix el seu sentiment d'identitat i la seva voluntat de viure al camp en acord amb els seus ideals. Ara, segueix lluitant per complir el seu objectiu de construir una alternativa al sistema econòmic actual a través de l'okupació, la vida en comunitat i la posada en marxa d'una associació de suport mutu entre veïns i veïnes. El Bernat vehicularà la persistència intencionada de tot allò que engloba el món rural des de l'activisme.

Foto 1. Bernat Cunill (imatge pròpia, 2020)

Clara Ballarà: La Clara, té 29 anys i va néixer al Bages, l'objectiu de ser mestra la va portar a estudiar a la Universitat Autònoma de Barcelona on va entrar en contacte amb realitats ben diverses. Si bé és cert que identifica aquesta etapa com un moment important a la seva vida, en el que va aprofundir en temes que l'interessaven i va viure experiències emocionants, se'n va adonar que la feina de mestra no feia per ella. Va ser quan el seu pare, ramader d'ofici, es va jubilar, que la Clara va decidir pujar a viure a la masia i tirar endavant l'explotació ramadera des de la total desconexió. Per ella aquesta feina és un repte d'apoderament com a persona i com a dona, ja que el món rural està molt masculinitzat. Tanmateix, reconeix que encara no ha trobat el seu lloc i segueix buscant allò que li pot aportar la felicitat de sentir-se "ella mateixa". La Clara vehicularà la lluita per ser valorada ella i pel reconeixement de la seva feina.

Foto 2. Clara Ballarà (imatge pròpia, 2020)

Francesc Xavier: En Francesc Xavier, de 25 anys, sempre ha tingut molt clar que volia viure a la terra on ha nascut. La seva família, que porta residint al poble de Torà durant 8 generacions, sempre ha sabut veure el valor de la terra per extreure plantes i altres elements per diferents finalitats, com per exemple per fer ratafia, infusions o sabons. Quan en Francesc Xavier estava estudiant el Cicle Superior en Paisatgisme i Medi Rural a l'Escola Agrària del Solsonès va tenir la idea de crear un parc de cultiu d'herbes aromàtiques a Claret¹¹, un poble que van repoblar els seus tiets, a partir d'un manuscrit sobre plantes medicinals de la seva besàvia. Va ser llavors quan va fer la tasca d'aprendre els coneixements sobre el cultiu de les plantes i les seves propietats per extreure beneficis medicinals i va crear el Parc de les Olors de Claret amb l'objectiu de comunicar aquests sabers que no vol que les noves generacions perdin. El Francesc Xavier vehicularà el tema de la lluita activa contra el despoblament i la recuperació de tradicions.

Foto 3. Francesc Xavier Miramunt (imatge pròpia, 2020)

¹¹ El Parc de les Olors de Claret és un hort-jardí de cultiu de plantes aromàtiques i medicinals per a l'elaboració de productes de tota mena com la cosmètica, els licors, la cervesa, infusions, etc. Aquest parc d'en Francesc Xavier forma part de la Xarxa de Parcs de les Olors basada en la col·laboració dels mateixos parcs de Catalunya que realitzen la venda de proximitat dels mateixos productes a la vegada que activitats de divulgació, visites, així com esdeveniments culturals, formacions, etc. Trobareu més informació a <http://parcdelesolors.com/>

Entenem els personatges que conformen les veus corals del documental com a suport de les històries dels protagonistes. Per aquest motiu, les seves seqüències serviran per reforçar el discurs que adoptaran els personatges principals. Així doncs, també funcionaran com a cohesió entre els diferents temes que tractaran els protagonistes i enriquiran el discurs amb veus i opinions complementaries o contrastades.

Queralt: 19 anys. La Queralt, de Sant Cugat, sempre ha volgut viure de la terra. Als 18 anys es trasllada a una petita cabana familiar en mig de la muntanya. L'espai està en ruïnes i amb l'ajuda de la seva parella inicien un procés de reforma amb l'objectiu d'habitar-hi. El principi és complicat, el fet de marxar de la ciutat i deixar enrere el seu teixit social fa que a vegades el pas del temps a la muntanya es torni feixuc. Tot i pertànyer al grup de veus corals, la Queralt tindrà un paper destacat al nostre documental i vehicularà la soledat.

Josep: 18 anys. Tota la vida ha viscut en una masia solitària del Ripollès, ubicada al petit poble de Pardines. Des de ben petit ha tingut una idea molt clara del que volia ser de gran: ramader de vaques. Mentre els seus amics van marxant a la ciutat per estudiar ell està tirant endavant l'explotació ramadera familiar. Ha assumit que en el seu plantejament vital no hi ha espai per marxar lluny de vacances ni improvisar, està lligat a la terra. A canvi es dedica a allò que li agrada i valora per sobre de tot, la calma del seu ritme de vida, molt abocat a la contemplació. El Josep vehicularà la tranquil·litat.

Marçal: 22 anys. Tossut i treballador, viu a Clar de vall, un petit poble del costat d'Agramunt, situat a l'Urgell. La seva passió són els camps i les màquines. Va treballar una temporada en un taller i ho va haver de deixar perquè trobava a faltar les extensions agrícoles. Es passa el dia amunt i avall sobre el tractor amb la música a tot drap. El camp, per ell, és sinònim de llibertat fins al punt que somia en poder treballar totes les terres de la zona i ser-ne el propietari. Li agrada fer les coses a la seva manera i no sentir-se qüestionat. El Marçal vehicularà la determinació i la llibertat.

Laia: 22 anys. Forta i amb empenta, viu en una masia a la Vall d'en Bas situada a la Garrotxa amb la seva família. Tot i en un principi voler dedicar-se a la infermeria i l'atenció a les persones grans, va decidir fer un canvi en la seva vida perquè no li agradava l'ambient de treball. Va tornar a casa i centrar-se en la terra. El seu avi, pagès de la zona des de ben petit, viu amb ella i l'ha començat a instruir sobre els oficis i les feines del camp. Junts, han creat un museu d'eines i objectes tradicionals de l'ofici de pagès. Actualment estan preparant camps erms per tal que puguin ser conreats. La Laia vehicularà l'estima cap a la tradició vinculada amb la terra.

Albert: 20 anys. És l'únic jove d'Oix, el poble on viu situat a la Garrotxa, que es vol dedicar a la ramaderia. A poc a poc ha anat adquirint vaques i bestiar i, tot i que encara no viu plenament de l'explotació ramadera, té molt clar que s'hi vol dedicar. Un dels pilars que l'ha ajudat a tirar endavant amb el projecte i sentir-se amb la confiança suficient és la seva parella, vuit anys més gran. En un primer moment aquesta relació d'edats tan distanciades va provocar el recel d'algunes persones del poble, però el caràcter afable de la parella va fer que ràpidament se'ls acceptés amb normalitat. L'Albert i la seva parella vehicularan l'amor en l'entorn rural.

Foto 4. Queralt (Imatge pròpia, 2020)

Foto 5. Josep (Imatge pròpia, 2020)

Foto 6. Marçal (Imatge pròpia, 2020)

Foto 7. Laia (Imatge pròpia, 2020)

Foto 8. Albert (Imatge pròpia, 2020)

Bernat Cunill

Recuperar la identitat tradicional ramadera del Lluçanès des d'una perspectiva anticapitalista i feminista és el que mou el Bernat. El primer pas en aquesta direcció ha sigut l'okupació d'una casa deshabitada, ubicada en mig del bosc i propietat del fons d'inversió Blackstone. El Bernat va passar-se l'estiu del 2019 explorant diferents masies abandonades del Lluçanès fins que, juntament amb un company, van decidir-se per aquesta que van batejar amb el nom de "Puig dels Eixuts". El setembre del mateix any, quinze joves disfressats van entrar a la vivenda. En un primer moment els pagesos de la zona no ho van veure amb bons ulls, la idea d'okupar no els hi feia gens de gràcia. Al llarg dels mesos però, en veure que els cinc joves iniciaven un projecte de recuperació de les tradicions ramaderes i la cultura popular de la zona, van començar a canviar la seva opinió.

Actualment el Bernat està aprenent a tocar l'acordió i treballa en l'hort de la masia, amb l'ajuda dels seus companys i els pagesos de la zona que han decidit donar-los suport. El seu projecte es veu amenaçat per la denúncia que ha arribat des de la companyia propietària de l'immoble. Si, finalment, el jutjat de Vic emet la sentència en favor del fons d'inversió, els joves hauran de marxar de la casa i el Bernat haurà de replantejar-se un nou futur.

Clara Ballarà

Lluita per ser reconeguda. La Clara és una jove que s'hi dedica plenament al treball del camp, va acabar al capdavant de l'explotació ramadera del seu pare per sorpresa. Al principi va ser dur aprendre, però ara ha obert els ulls i s'ha trobat amb la lluita perquè la feina de la terra i el fet de ser una dona qui la treballa tingui valor i reconeixença dins i fora del món rural.

En el context actual s'enfronta a petites situacions quotidianes en les quals sent que el treball de la dona en el món rural es menysprea des del masclisme amb comentaris i vivències en el seu dia a dia. De la mateixa manera, també sent que les persones i les institucions de la societat actual no valoren la feina del pagès. Portant la capdavantera de l'explotació amb accions que l'apoderen, com passejar les vaques per la muntanya, es busca a si mateixa i, a poc a poc, agafa forces per fer front a tot això.

Francesc Xavier Miramunt

Resistència i regeneració. En Francesc Xavier va crear el Parc de les Olors per recuperar les tradicions que s'han perdut, donar-les a conèixer i a la vegada donar vida al conjunt del poble de Claret, per tal d'evitar que caigui en la despoblació com va passar fa 26 anys abans que els seus tiets posessin un restaurant.

Reviure el poble de Claret és l'acció que duu a terme en Francesc Xavier cada dia d'ençà que es lleva fins que es pon el sol. Les seves accions quotidianes van des d'aprendre dels sabers tradicionals de la terra per donar-los a conèixer a través del Parc de les Olors, treballar a l'hort, fer de guia per les persones que visiten la zona, inventar jocs amb elements de la natura per la canalla, fins a fer de DJ a les festes del poble i crear un espai a l'aire lliure perquè els ciclistes parin a arreglar la bicicleta i, de pas, fer una visita a Claret.

Com hem comentat al punt anterior, la història dels personatges secundaris no tindrà tant de pes a l'hora de desenvolupar el documental, per aquest motiu no estan inclosos en aquest punt.

7.4. TEMES DEL DOCUMENTAL

7.4.1. TEMA CENTRAL

El tema central del documental és la persistència i la lluita contra l'oblit al món rural, en aquest cas posem en el punt de mira com ho duen a terme els joves que han decidit quedar-se en zones rurals catalanes i reprendre treballs de la terra, com ara l'agricultura o la ramaderia.

Aquest tema el representen tots els personatges del nostre documental. Al ser perfils diferents, hi ha persones que encarnen aquesta funció d'una manera més activa posant tota la seva intenció mentre que d'altres ho fan d'una manera menys reflexiva, el simple fet de quedar-se allà i treballar en aquest sector ho considerem, també, persistir.

7.4.2. TEMES QUE VEHICULEN ELS PERSONATGES

Importància del coneixement de la terra

Per al **Francesc Xavier** és important conèixer la terra que trepitgem i allò que ens envolta, per això mateix, té la idea que a les escoles haurien d'ensenyar coses bàsiques i pràctiques per la vida, com el treball de la terra, cuinar, etc.

El seu propòsit és ensenyar el seu coneixement sobre la terra a les pròximes generacions a través del Parc de les Olors perquè així no es perdin els sabers tradicionals que ell va rescatar. Els ensenya amb l'objectiu que tothom en sigui conscient i coneixedor. *"Ho haig d'aprendre i ho haig d'ensenyar, perquè sí, al final, sols ho aprens tu, de què et servirà?"*

Això ho fa possible mitjançant activitats a la natura que ell mateix prepara per a les visites d'escoles i instituts, grups d'amics o famílies que van al Parc. A més a més, quan les visites són de casals de gent gran és ell qui molts cops aprèn d'aquests i ho apunta tot en una llibreta per tal de saber-ne més.

Reivindicar el treball rural i donar-li reconeixement

La **Clara Ballarà** sent que existeix una infravaloració del treball de pagès. Segons ella això passa tant a les zones urbanes com a les zones rurals. Fins i tot, la mateixa gent que treballa en aquestes activitats arriba a tenir aquest pensament.

Parlem de valoració però també de reconeixement, la Clara no sent que hi hagi un sentiment d'agraïment cap a ella per fer el seu treball. Seria possible que el fet de reconèixer la feina que fa la Clara fes que la valoració de la feina rural augmentés?

Feminisme i ser dona al món rural

La **Clara Ballarà** afirma que *"el problema que més li trobo al món rural és aquest, el problema del gènere"*. Es tracta d'un fet que ella viu molt de prop i sent que no té espais on poder expressar-ho.

La Clara ens explica que el món rural és un món d'homes. Malgrat que hi ha dones en el sector, encara falta el costum de veure dones al capdavant de les explotacions. Parla de por, de por a actuar davant certs comentaris o accions que semblen injustes. El fet de plantar cara i no tindre por al rebuig esdevé un objectiu per la Clara.

"De vegades perquè no en sabem, perquè no ens han educat més valentes, no diem allò que pensem, callem, en diem no i després fa ràbia. Ens han ensenyat a callar, a aguantar a aixecar-nos per servir als altres i, qui no ho fa, surt de la norma i aleshores t'ho retreuen".

Són comentaris, petites accions que fan visible aquesta infravaloració de la dona al món rural. La Clara ha viscut aquest tipus de situacions, per exemple quan ha anat a veure vaques pel negoci amb la seva parella, s'han dirigit al noi tot i ser ella la responsable i titular del negoci o alguns cops, quan li han preguntat a ell per què li deixa conduir el tractor.

D'aquests fets també neix una relació amb el tema del valor i el reconeixement, al món rural el fet de ser dona no ajuda a ser reconeguda. Si el treball del món rural està poc valorat per la societat, essent una dona que treballa d'això encara trobarà més infravaloració per part de la resta.

Les arrels, la recuperació de la tradició i la identitat

La decisió del **Francesc Xavier** per fer un Parc de les Olors va estar determinada per dos factors: d'una banda, jugava el fet d'incentivar la vida del poble de Claret i, d'altra, el fet de fer-ho a partir de la recuperació d'una tradició familiar.

Al Francesc Xavier li preocupa que els coneixements dels avantpassats es perdin de generació en generació, és per això que els va investigar i aprendre. Ell vol que es valori aquest coneixement perquè no caigui en l'oblit, és a dir, per ell és molt important conèixer el passat i, a partir d'aquí, construir un futur, ja que, com ens diu: *"Per donar vida has de saber d'on prové la vida, sempre s'ha de conèixer el que trepitges i el que t'envolta"*.

Aquest tema també es veu reflectit en el **Bernat** de Puig dels Eixuts. Pel Bernat és molt important no perdre la història i els coneixements del passat, ja que tenen un component identitari molt gran, en altres paraules, la història passada, la cultura i les tradicions són aquelles coses que fa que siguem qui som.

Les arrels del Bernat neixen al Lluçanès, on es va criar i on ara torna, i es vinculen a una cultura relacionada amb la terra. Mitjançant el coneixement de la gent més gran, que viu i que ha viscut tota la vida de la terra, i dels coneixements que han passat de generació en generació, en Bernat intenta fer que tot això no caigui en l'oblit. Té una clara voluntat per recuperar la música, la tradició i per investigar i exercir com vivia i viu la gent del Lluçanès.

Lluita contra el despoblament

"La idea és que hi hagi vida, vida tant per una banda com per l'altra, tant vegetal com animal"

La lluita activa i conscient contra el despoblament es torna palpable amb en **Francesc Xavier**. Prové d'una família repobladora, fa vint-i-cinc anys, quan l'última persona que quedava a Claret va morir, els seus tiets van arribar per obrir un restaurant. Gràcies a ells van arribar tres cases més i ara hi viuen cinc habitants al poble.

Amb petits detalls del dia a dia, en Francesc Xavier intenta recuperar la vida al poble posant, per exemple, algunes ferramentes per bicicletes per on passa una ruta de ciclistes perquè s'aturin i vegin el poble o volent arreglar els espais abandonats que hi ha.

Però la força d'aquest objectiu radica en la seva activitat principal, el Parc de les olors, s'ho pren com una forma d'incentivar la gent a conèixer Claret i el seu entorn.

Viure i treballar en comunitat

Un personatge que vehicula molt bé, viure i treballar en comunitat en l'entorn rural, en contraposició de la resta de protagonistes que tot ho fan per ells sols, és en **Bernat**. Puig dels Eixuts, és una masia okupa on conviuen tot de joves, els companys de la casa li donen molta importància a aquest fet que, segons ells, els hi dóna forces i esperança per continuar amb el projecte així com la satisfacció pel que han construït

Portar un projecte endavant amb la força comuna, decidir les activitats conjuntament, fer assemblees, etc., reforça aquesta idea de treball en comunitat. També destaquen les diferents jornades que organitzen per tractar i aprendre conjuntament sobre la feina rural, on senten la companyia de la gent i el caliu que rep el projecte.

Dificultat d'habitar en el món rural

Quan el **Bernat** ens parla de com i perquè van decidir ocupar la masia ens explica que van mirar de llogar-ne una però que, tant els preus¹² com la disponibilitat, no ho permetien. El Bernat ens explica que actualment s'està veient com a les zones rurals les terres estan en mans d'uns pocs, normalment de grans empreses o de projectes immobiliaris i bancs que utilitzen les zones rurals com a meres zones turístiques i segones residències. En opinió del Bernat *"Això provoca que no hi hagi espai per la gent que realment vol dedicar-se i viure-hi, ja que les grans empreses fan pressió amb els preus i moltes apropiacions no deixen possibilitat a l'habitatge"*.¹³

El projecte del Bernat toca de ple el tema de l'habitatge, el seu antagonista resulta ser una d'aquestes grans empreses, en aquest cas és Blackstone, un banc d'inversions propietari de la masia okupada.

¹² Com es comenta al punt 5 "Context sociohistòric" el preu de la terra s'ha duplicat entre els anys 1997 i 2008. (Bayona, 2016; Soler i Fernández, 2015)

¹³ Un estudi realitzat l'any 2015 afirma que a Espanya hi ha una injusta distribució de la terra i un creixent grau de concentració de la propietat. Les dades afirmen que l'agricultura familiar ha passat de controlar el 15% de la superfície a sols un 7%, això implica que moltes unitats productives acaben absorbint part de les terres que deixen lliures les explotacions que van tancant. (Soler i Fernández, 2015 citat a Bayona, 2016)

Autosuficiència enfront al sistema capitalista actual

A Puig dels Eixuts es rebutja l'actual sistema capitalista i es defensa l'autosuficiència com a alternativa. L'autoproveïment s'aconsegueix quan s'és capaç d'obtenir tots els béns econòmics necessaris a través de la gestió pròpia quedant en mans dels individus qualsevol necessitat respectiva a la supervivència. Per poder aconseguir aquest objectiu, cal un coneixement de tot allò que els envolta, és a dir, cal saber gestionar els cultius, el bestiar etc. Per això mateix, aquest objectiu que busca el **Bernat** i els seus companys va connectat amb el tema de la "Importància del coneixement de la terra", doncs volen abastir-se únicament del treball de la terra i, d'aquesta manera, arribar a l'autonomia i la independència personal i col·lectiva.

La solitud al món rural

"El món del camp és molt solitari, no porto bé la solitud. Estàs tu i tot depèn de tu, de si fas més o menys, has de tenir molta força de voluntat. Tu fiques el límit i costa."

El treball al camp quan estàs tu sol pot ser una *"eina de dos talls"* la **Clara** ens explica que *"et permet provar coses per tu mateix, l'èxit i el fracàs"*. Tanmateix, se sent molt orgullosa d'haver arribat on és, portant l'explotació ramadera de la família tota sola *"mai hagués pensat que ho podria fer i ho estic fent jo sola"*.

Compta amb familiars i veïns que l'ajuden amb petits detalls però, tot i això, és complicat trobar espais on poder expressar-se lliurement sobre certs temes, com ara el fet de ser dona al món rural. La Clara vol sentir-se lliure de ser ella mateixa dins aquest context i, a vegades, li costa la solitud. *"És un món on et sents sol i, a més, el fet de ser dona augmenta aquesta solitud"*.

La Clara busca un equilibri. Hi ha joves que es dediquen plenament al camp i es tanquen en ells mateixos. Per aquesta raó, ella intenta participar en altres activitats com ara anar a classes de teatre, tocar el violí, organitzar activitats a la ciutat, etc.

Incerteses i sentiments dels joves

Ens interessa conèixer l'interior dels joves, com se senten en una etapa de la vida on es troben plens d'idees, decisions, conflictes, dubtes i incerteses. Aquest tema és important per mostrar una perspectiva emocional més enllà dels temes generals que vehicula cadascun dels personatges i per endinsar-nos en els conflictes interiors relacionats amb la persistència. Tots els personatges del documental prenen part i vehiculen aquest tema.

La vida al món rural

La demostració de la vida quotidiana al món rural està present en cadascuna de les escenes que crearan el documental, és un tema del qual es parlarà però que, sobretot, es mostrarà a l'espectador. Per això, aquest tema, que vehicularan tots els personatges, posarà en context i en situació a l'espectador en relació amb els joves.

La vida quotidiana dels personatges al món rural és el nostre terreny de treball mitjançant el qual mostrarem el tema principal i els que hem comentat.

7.5. PERSONATGES: ACCIONS COMUNS

Les activitats rurals ens ajudaran a lligar les històries i els personatges reforçant la unitat de la narració. Les accions que realitzen els personatges giren en torn la seva lluita contra l'oblit i s'aniran entrellaçant a partir de temàtiques en comú on apareixeran opinions complementàries i, per tal de crear un discurs fluid, contraposades a través del muntatge.

Per altra banda les reflexions a càmera suposen un element que tots tenen en comú creant una aparença de confessió cap a l'espectador que culminarà amb els tres personatges a la llar de foc poc abans de finalitzar el documental. Tot això es reforça amb l'espai on duen a terme la seva tasca, ja que totes transcorren en un ambient rural.

8 . G U I Ó

8.1. TIPOLOGIA DEL DOCUMENTAL

El **Camí de les Lluernes** és un documental de tipus observacional¹⁴ amb entrevistes i tocs poètics que gira al voltant de la temàtica de la persistència.

Mostrarem un conflicte principal per cada protagonista, aquell que tingui més pes en la seva vida i que exemplifiqui la lluita contra l'oblit. El nostre punt de mira no recau en el desenvolupament o seguiment d'aquest, ja que treballem sobre conflictes presents que no sabem si es desenvoluparan o no en un futur, sinó que mostrarem una imatge d'un moment més present dins del conflicte.

La nostra intenció és que, a partir del caràcter descriptiu que tindrà el documental, es vagin mostrant els conflictes personals, interns, externs, col·lectius o individuals que tenen relació amb el context actual d'oblit més enllà del conflicte principal. Per això mateix, la tipologia de documental observacional ens permetrà presentar els conflictes visualment emfatitzant en la vida quotidiana dels joves i els seus espais, és a dir, a través de l'observació de prop dels nostres protagonistes. Tot i això, en ocasions hi haurà entrevistes als personatges centrades en les experiències i sentiments que ens transmeten. A més a més, també inclourem entrevistes observacionals¹⁵.

El nostre punt fort estarà en l'oportunitat de conèixer amb els joves i de crear un espai de confiança on es puguin obrir amb facilitat i les converses siguin naturals. D'aquesta manera, veurem com viu cada personatge i la seva lluita desde una dimensió més emocional, observant una realitat sense intervenir-hi però amb una intenció clara del que volem que ens mostrin i ens expliquin.

Per això, entenem que el documental s'ha de considerar més com una investigació realitzada a partir d'una immersió en el món dels protagonistes i no com una certesa adquirida des de l'exterior.

A més a més, busquem que la imatge tingui un pes important en el documental, per això algunes seqüències tindran un to poètic. Serà una forma d'expressió i plasmació d'idees i sentiments a través d'escenes carregades de simbolisme que invitaran a l'espectador a la reflexió sobre aspectes més abstractes dins de l'espai del documental, així, aquest també podrà ser participatiu, a través d'una lliure interpretació de les imatges i la realitat que mostrem a l'escena.

¹⁴ El documental observacional fa una crònica d'una escena a mesura que ocorre. La càmera discreta assumeix el paper de l'audiència observant l'acció. [...] Veiem la vida tal com és viscuda, mentre que els actors socials es comprometen entre si, ignorant als cineastes. L'ocupació del cineasta com a observador apel·la a l'espectador a assumir un paper més actiu en determinar la significació del que es diu i fa. Fem inferències i arribem a conclusions a partir de la conducta que observem o escoltem. (Nichols, 2013)

¹⁵ Les entrevistes observacionals difereixen de les entrevistes convencionals en el fet de que l'entrevistador es converteix en un moderador que planteja als personatges el tema del qual interessa que es parli i aquests l'han de desenvolupar en una conversa entre ells que serà filmada.

8.2. TIPUS D'ESTRUCTURA FÍLMICA

El guió d'aquest projecte s'estructura al voltant de les històries dels tres protagonistes que guien el discurs principal i es complementa amb les veus dels altres joves creant, d'aquesta manera, un teixit de diferents realitats.

No utilitzarem l'estructura típica en tres actes perquè no tenim un personatge que vertebrï un únic conflicte principal. Per aquesta raó, les seqüències s'aniran filant a través de les temàtiques en què els diversos personatges aporten noves perspectives i idees en el discurs del documental. Tot això es durà a terme en el transcurs de les estacions d'estiu a hivern, en què veurem la quotidianitat dels joves i les històries que s'aniran alternant fluidament perquè la dimensió emocional del discurs sigui més rica i completa.

Els moments enregistrats representen un moment concret dins dels conflictes, els personatges ens explicaran l'inici d'aquests i com han anat evolucionant i si s'arriben a desenvolupar, com en el cas de Puig dels eixuts respecte al desallotjament, ho inclourem. Tanmateix, no hem fixat una ruta en el guió per la desconexió sobre què arribarà a passar.

Per afegir tensió narrativa dins del caràcter descriptiu del documental, inclourem petits conflictes que es poden trobar en la vida quotidiana dels joves. Podem deduir, mitjançant vivències i el coneixement dels personatges que tenim gràcies a les entrevistes prèvies realitzades, que es poden produir fets concrets que generin tensió interna en els protagonistes, com per exemple, la pèrdua d'una vaca de la Clara o la matança del xai que han criat els membres de Puig dels Eixuts.

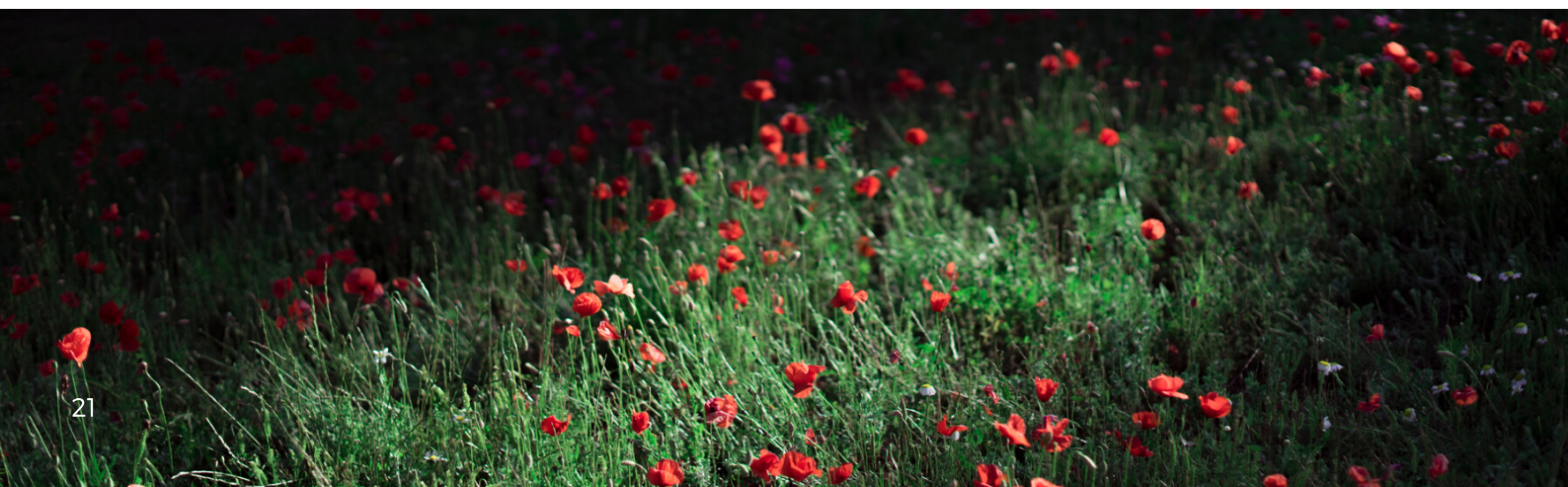
El documental anirà dibuixant a poc a poc les dificultats de dur una vida dedicada a la terra i anirà evolucionant cap a una atmosfera més íntima on els plans, igual que els personatges, seran cada vegada més propers. Aquest desenvolupament finalitzarà a la llar de foc de cadascuna de les cases dels personatges principals on, mitjançant primers plans, ens descobriren una capa més profunda i sentimental d'ells mateixos.

També inclourem entrevistes en les quals els joves ens explicaran per què ho fan, el que els mou, tractant el tema des d'una perspectiva més personal i també buscant els aliats o les barreres que s'hi troben, bé siguin externes o internes.

8.3. T O

El documental adoptarà una mirada observacional que anirà avançant amb un inici a l'estiu que evoqui més l'energia i la vitalitat dels joves i la seva vida al camp d'una manera més general. A mesura que vagi evolucionant i vagi transcorrent l'estació ens centrarem en els aspectes més conflictius de la lluita per la persistència al món rural per, finalment, enfocar sentiments íntims i reposats que evoquen el final del cicle de les estacions en un moment on els personatges, reunits davant la llar de foc, troben el seu moment d'intimitat i d'alliberació davant la foscor d'una nit d'hivern. D'aquesta manera, la variació gradual del to aconseguirà evocar aquest viatge cap a les diferents capes emocionals dels nostres protagonistes amb relació a la seva lluita.

En l'àmbit general, es busca crear una ambientació similar als temps de la vida rural, és per això que hi haurà plans més contemplatius i un ritme més reposat però sense deixar de banda l'esperit energètic i dinàmic dels joves.

8 . 4 . T E M P S N A R R A T I U

El temps de la història serà el del transcurs dels dies entre l'estiu i l'hivern on veiem el contrast entre una estació on les zones rurals tenen més vida, amb festes majors i amb la confluència de joves al poble, i una altra on gairebé no hi ha ningú. Durant l'estiu, a causa del bon temps i les vacances, les zones rurals s'omplen d'habitants de segones residències i de joves del poble que van marxar a la ciutat, mentre que a l'hivern els pobles es van buidant i viuen els que realment treballen i habiten a allà.

Aquest temps serà presentat de forma lineal amb el·lipsis temporals on alguns moments més decisius de la llum solar, com l'alba, l'orto, l'ocàs, el crepuscle i la nit seran utilitzats com a elements simbòlics per acompanyar el to del documental d'acord amb la idea i emoció que evoca la seqüència. Els simbolismes han estat extrets del treball del Archive for Research in Archetypal Symbolism (ARAS)¹⁶ i el seu estudi dels símbols en les diferents cultures de tot el món que hi ha hagut al llarg de la història.

ALBA: Ressorgiment de la llum, anunciació, principi, aproximació i naixement. Procés continu de creació en què neix la consciència. Acaba amb les forces inconscients de la nit (esperits nocturns, malsons, bèsties, somnis). També separa l'home del curatiu alleujament nocturn instant-li a complir les seves responsabilitats diàries. Aquest període serà una introducció a les vides dels joves i al que veurem des de una visió bucòlica.

ORTO: Sortida del sol per l'horitzó. Resurrecció, assenyalada de manera decisiva la divisió del temps entre la nit i el dia, és llum, naixement del món i la consciència. A diferència de l'alba que és la primera llum, l'orto evoca infusió amb el foc, la sang i l'energètica calor de l'experiència viscuda. Les activitats dels joves evocaran amb força les seves inquietuds i la seva vitalitat enfront de la seva lluita, d'una manera energètica i un esperit optimista.

OCÀS: Mort, conclusió d'un cicle. La consciència descendeix al regne del somni (inici del viatge interior) per a trobar renovació en l'espurna latent del foc creatiu de la psique. Incubació, rendició, unió o tensió entre l'element solar fix (consciència) i el medi aquós i mutable, la lluna (inconscient). S'inicia una etapa de repòs amb l'inici de l'hivern donant pas a moments més reflexius pels nostres joves.

CREPUSCLE: Fosquejar del dia, final de la vida. Intimitat i alliberament. Evoca l'eròtic, la melancolia, el reposat, la solitud, el cessament. És un portal a l'inconscient, els sentits, les percepcions i les possibilitats màgiques i sinistres de la nit. Emergeixen energies reprimides. Els protagonistes ens mostraran més les seves febleses i pors internes davant els seus principals conflictes.

NIT: Silenci, regeneració, solitud. Despertar de les forces inconscients (màgia i esperits, amants, avantpassats, déus i universos desconeguts). Final del cicle, envelliment, té un costat fosc i terrorífic però només la fosca nit ens mostra les estrelles i la llum de les fogueres a les cases. És l'enfosquiment temporal del qual sortirà una visió i percepció més completes. Les reflexions i les confessions dels joves agafaran un caire més profund i íntim, una cara diferent de la que hem vist durant el dia. Una cara més essencial que evoqui la flama de la seva resistència tot i la foscor de la nit.

¹⁶ L'ARAS és un arxiu pictòric i escrit d'imatges arquetípiques consistent en fotografies d'obres d'art, imatges de rituals i artefactes de tradicions sagrades i art contemporani de tot el món. ARAS conté avui dia 18.000 imatges de cada època de la història de la humanitat, de les èpoques Paleolítica i Neolítica, de l'Antiga Índia, Àsia Menor, Egipte i Micenes, de petites societats tribals a grans imperis. (Més informació a <https://aras.org/>)

8.5. LOCALITZACIONS

Les localitzacions són de plena importància en aquest documental, personifiquen el món rural com si es tractés d'un personatge més. És l'espai on duen a terme les seves obligacions diàries i l'escenari on es desenvolupa la seva lluita per persistir.

D'una banda tenim les localitzacions dels personatges protagonistes, estaran més presents durant el documental:

Una masia en meitat d'una muntanya rodejada d'arbres i serra que sembla que floti entre els núvols baixos que l'envolten és l'entorn que acompanya al **Bernat**. La masia okupada rep el nom de Puig dels Eixuts i es troba al Lluçanès (Osona). Tot i ser una masia okupada, la construcció està en molt bon estat, no fa gaire temps que els fons d'inversions, a qui pertany l'habitatge, la va reformar. Encara que els companys d'en Bernat treballen per incloure nous elements i per cultivar al patí, a l'interior, les bigues estan totalment noves així com les parets de fusta i rajola que la conformen.

Gravarem tant en el pati de la masia, on realitzen les feines i algunes de les jornades que organitzen, com l'interior, on fan les jam sessions, les assemblees, mengen, discuteixen sobre temes, etc. A més a més, també inclourem alguna escena on visiten cases de veïns del poble.

Foto 9. Vistes des de la part lateral del pati de la masia de Puig dels Eixuts, fotografia extreta del compte de twitter @eixuts 07/12/2019 (Puig dels Eixuts, 2019)

Foto 10. Masia de Puig dels Eixuts des de fora. Fotografia extreta del compte de Twitter @eixuts 29/10/2019 (Puig dels Eixuts, 2019) 05/11/2019 (Puig dels Eixuts, 2019)

Foto 11. Vistes des de la part lateral del pati de la masia de Puig dels Eixuts, fotografia extreta de la portada del compte de Twitter @eixuts (Puig dels Eixuts, 2019)

Foto 12. Okupació de la masia i primeres jornades de resistència rural, fotografia extreta del compte de Twitter @eixuts 16/09/2019 (Puig dels Eixuts, 2019)

Foto 13. Concert a l'interior de la masia per l'autogestió del Puig, en concret per finançar col·lectivament un curs de bioconstrucció. Fotografia extreta del compte de Twitter @eixuts

Foto 14. Masia de Puig dels Eixuts des de fora. Fotografia extreta del compte de Twitter @eixuts 29/10/2019 (Puig dels Eixuts, 2019) 05/11/2019 (Puig dels Eixuts, 2019)

La **Clara** viu a Cardona a 10 km de la granja on treballa i, actualment, s'està fent una casa molt a prop. El lloc on predominarà l'acció de la Clara serà la granja i els camins de transhumància que ella utilitza per treure a les seves vaques, el paisatge en mig de la muntanya. Allà veurem a la Clara, en meitat del no-res, seguida per tot el seu ramat.

Foto 15. Terreny on els animals s'alimenten de forma natural. Les zones estan delimitades diàriament per fils de corrent i també les vaques sempre compten amb una part de bosc per refugiar-se del sol o la pluja. 15/06/2020 (Imatge pròpia, 2020).

Foto 16. Granja on la Clara porta l'explotació ramadera de la família. 15/06/2020 (Imatge pròpia, 2020)

Tot i que el **Francesc Xavier** viu a Torà, el seu negoci, el Parc de les Olors, està situat al petit poble de Claret, Lleida. La masia decorada amb la història de la seva família, el petit poble de Claret i el Parc de les Olors seran les localitzacions protagonistes a les escenes del Francesc. Un poble amb 5 habitants, un parc que va agafant forma, ple de plantes aromàtiques lloc on els nens poden jugar i on la gent pot seure a xerrar, tota una esplanada preparada per gaudir del coneixement de la terra.

Foto 17 . Panoràmica del Parc de les Olors, la masia i l'agrobotiga, al fons, el poble de Claret. Fotografia extreta del compte d'Instagram del Parc de les Olors @parcdelesolors_claret 08/05/2020 (Parc de les Olors Claret, 2020)

Foto 18. Sopar organitzat davant del Parc de les Olors per celebrar la inauguració de l'agrobotiga. Fotografia extreta del compte d'Instagram del Parc de les Olors @parcdelesolors_claret 23/08/2019 (Parc de les Olors Claret, 2019)

Foto 19 . L'agrobotiga, i taller del Parc de les Olors. Fotografia extreta del compte d'Instagram del Parc de les Olors @parcdelesolors_claret 08/05/2020 (Parc de les Olors Claret, 2020)

Foto 20. Plaça del poble de Claret abans d'un concert. Fotografia extreta del compte d'Instagram del Parc de les Olors de Claret @parcdelesolors_claret 22/04/2020 (Parc de les Olors Claret, 2020)

La llar de foc és una localització que estarà present en totes les històries dels protagonistes pel seu simbolisme i el seu significat dins la narració.

La cura necessària perquè la flama no s'apagui la va fer un centre de reunió en temps passats, és per això que la llar simbolitza el centre intern, familiar i de la comunitat. Al mateix temps, segons el llibre dels símbols de l'ARAS, el foc és l'esperit de la llar que ens proporciona protecció, calor i llum. (Ronnberg i Martín, 2010).

A la llar es mostraran els pensaments i les declaracions més íntimes dels personatges. Pretenem que, en aquest espai, els nostres protagonistes ens facin un lloc dins seu per descobrir, d'una manera més profunda, allò que els motiva.

D'altra banda, amb menys presència però amb la mateixa importància per fer una bona representació del món rural, inclourem les localitzacions claus d'aquells personatges que conformaran les veus corals dels protagonistes:

La **Queralt** viu a una petita cabana familiar en mig de la muntanya. Sortint de Sant Joan de les Abadesses pel camí de Sant Antoni, quasi a l'arribada al monestir, ens desencaminem per arribar-hi. Es tracta d'un terreny amb una entrada brusca on el camí està ple de desnivells, terra i pedres. Això fa que l'entrada a la casa sigui com una pujada a una muntanya russa. Una mica més enllà d'aquest terreny feixuc, hi ha una cabana petita per a dues persones que s'amaga entre els arbres i que s'il·lumina per la vall que queda just al davant dels seus peus.

L'espai que més representa al **Josep** és el terreny on té les seves vaques. Ell ens explica que podria estar observant-les tranquil·lament durant hores. Quan treu a pastar els animals, la pausa per l'esmorzar mentre dibuixa rodejat de les seves vaques i el silenci de la natura, són elements molt representatius de la calma del personatge.

La passió del **Marçal** són els camps i les màquines i, com bé ens explica, li encanta passar-se el dia amb el tractor. Viu a Clar de Vall, un petit poble del costat d'Agramunt, situat a l'Urgell. A les seqüències on apareixerà el veurem amunt i avall dins del seu tractor en la immensitat dels camps i la terra que treballa. També trobem interessant el moment en què el Marçal dina davant un paisatge de runes de pobles abandonats.

La **Laia** viu amb la seva família a la Vall d'en Bas situada a la Garrotxa. Tenim clar que la localització per la Laia seran els camps de la masia on el seu avi li ensenya les feines del camp. Volem grabar moments dels dos junts preparant els camps erms i fent la sembra en aquest espai.

En meitat d'un camp d'Oix, l'**Albert** viu a una masia amb la seva parella. Però, en aquest cas, les localitzacions que busquem per al personatge són, d'una banda, el lloc on realitza la transhumància amb les seves vaques i, d'altra, a la plaça major d'Oix durant el festival de corrandes¹⁷. Allà munten un escenari per als participants i la plaça és plena d'alegria i de gent festiva.

¹⁷ Les corrandes són cançons folklòriques curtes, habitualment improvisades. També denominades de maneres molt diverses en les diferents contrades de la parla catalana: cançonetes, follies, gloses, cançons botxetes... (Bargalló, 2007)

8. 6. POSSIBLES SEQÜENCIES

El documental s'anirà formant a partir de les vivències que aconseguim gravar un cop estiguem convivint amb els personatges, per aquesta raó, hem fet un punt que tingués en compte possibles situacions futures que són importants pel desenvolupament de la història. Hem agafat aquests instants com a referents a l'hora d'estructurar el guió.

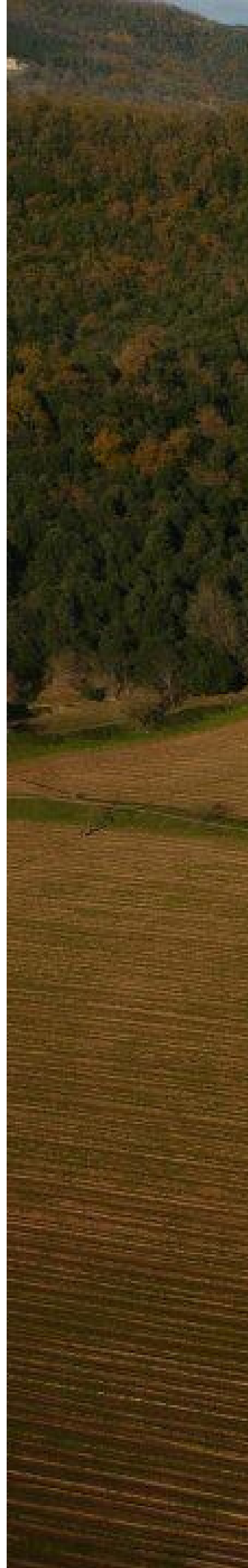
Les següents seqüències estan construïdes per mostrar els conflictes principals dels nostres protagonistes a partir de moments sovint presents en les seves vides quotidianes i les hem classificat per personatges, tot i que s'anirán alternant entre sí.

A l'hora de redactar aquestes situacions, hem pres com a base la informació extreta de les entrevistes fetes als personatges on ens parlen d'activitats del seu dia a dia, fets habituals durant les seves jornades com petits conflictes que s'han trobat i es podrien repetir o projectes que tenen planificats fer en futur.

A més a més d'aquestes situacions imaginades, el nostre mètode es basa a passar molt de temps al costat dels joves, viure amb ells i anar recollint moments on els seus conflictes interns siguin més palpables o es mostrin d'una manera més directa. D'aquesta manera, tot i tenir un seguit de seqüències possibles, estem oberts a incorporar nous esdeveniments i accions gravades que no estiguin pensades si afegeixen un contingut que participi en el desenvolupament de la història.

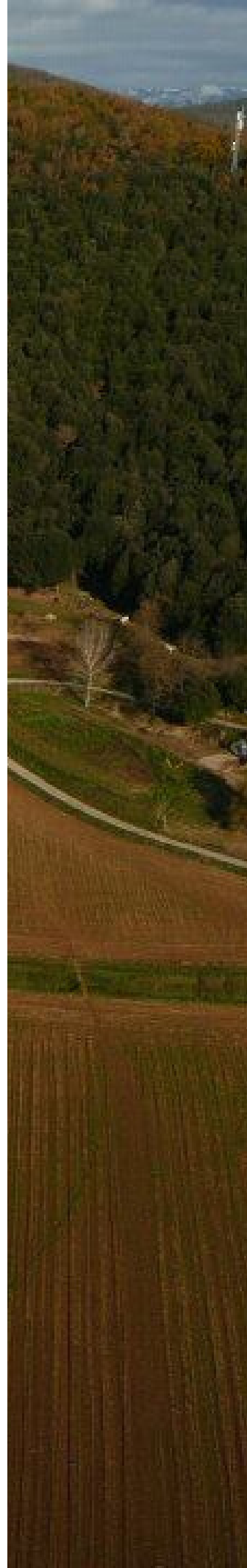
Bernat, Puig dels Eixuts

- El Bernat circula amb cotxe per un camí rural del Lluçanès. El paisatge, format per arbustos, mates i alzines, deixa veure una vasta extensió de territori a banda i banda. A mesura que avança, s'observen cases abandonades i masies en ruïnes. El sol zenital colpeja amb força el relleu marró dels turons. Sentim música d'arrel que sona a la ràdio del cotxe. El Bernat ens explica la dificultat que suposa viure en el món rural; identifica la impossibilitat d'accedir a un habitatge com un dels principals entrebancs per establir-se al Lluçanès. Després d'alguns revolts pronunciats arriba a Puig dels eixuts, la masia on viu. El Bernat surt del cotxe. A fora un dels companys que viu amb ell a la masia està preparant l'hort. Un altre, està prenent el sol. Se saluden. El Bernat els explica com li ha anat el dia treballant al servei d'emergències.
- El sol brilla amb força sobre els camps verdíssims. El Bernat, juntament amb el Pol, el seu company, creua un prat fins a arribar al perímetre dels camps d'una masia. Els espera en "Cuca", un pagès de més de vuitanta anys amb un ramat d'ovelles al darrere. Se saluden. Els joves seguint la dinàmica de l'entrevista directa, expliquen el valor que li donen a la tradició i a la recuperació del passat. En "Cuca" reconeix que en un principi no li semblava bé el fet que els dos nois ocupessin una casa al territori. Assenyala però que amb el temps ha vist l'objectiu de recuperació del territori que persegueixen els joves i la seva forma de veure-ho ha canviat. En Cuca dóna indicacions als dos joves, que es dirigeixen a les ovelles i intenten fer-les arribar al remolc del cotxe aparcant un tros de camp més enllà. Les ovelles no es deixen agafar. El Cuca els ajuda però és envà. Comença a caure el sol i després d'una estona provant-ho, aconsegueixen fer pujar alguns dels animals al remolc. Li agraeixen l'ajuda al vell pagès i se'n van.
- Una vintena de persones estan reunides a un dels terrenys de davant de la masia de Puig dels Eixuts. El sol brilla amb força. El gall canta. El Bernat es dirigeix al grup de persones. Després de fer una breu explicació sobre el projecte d'economia alternativa que han engegat al Lluçanès, explica la importància de l'autosuficiència alimentària i presenta el ramat de cabres als assistents. Les persones plantegen preguntes i els joves de Puig dels Eixuts els responen. Tot seguit inicien un taller on els ensenyen els fonaments per portar un ramat d'ovelles. Alguns dels assistents marxen amb tres o quatre ovelles cap al cotxe i se'n van, altres es queden a la casa. A la tarda els joves de Puig dels Eixuts, juntament amb alguns dels assistents del curs, es reuneixen al voltant de la llar de foc i fan una Jam session amb guitarres, acordions, panderos i veus.
- El Bernat i els seus companys han sacrificat una ovella del ramat. Seuen a taula en posat solemne i expliquen els motius pels quals creuen que és important haver fet aquesta acció, l'entrevista esdevé una conversa entre ells sobre l'autosuficiència, els límits que estan disposats a arribar i el motiu pel qual han apostat per aquest model de vida. L'escena s'intercala amb imatges del moment cru de la matança a l'exterior. El sol ja ha caigut i el cel està a l'hora blava. Tornem a la taula, a dins de casa. El Pol serveix als joves que conversen un plat de xai. Sopen en silenci.
- Els joves arriben al vespre després d'acabar les seves respectives feines. El Bernat va vestit amb la jaqueta dels serveis d'emergència. Se saluden i preparen cafès. La llum interior és càlida. A fora ja fosqueja. Els joves es reuneixen a la taula de la cuina per iniciar l'assemblea de la comunitat. En primer lloc comencen fent una ronda emocional, on cada un dels membres expressa la situació personal que està vivint. Seguidament passen a afrontar un assumpte fonamental per la continuïtat del projecte: el desallotjament de Puig dels Eixuts. El banc ja fa mesos que els hi va enviar una carta informant-los que els havia posat una denúncia. Avui sabran el resultat del judici. En cas que es vegin obligats a abandonar la casa, l'opció més probable, hauran de decidir si volen resistir. En cas que sí, de quina manera? Els joves compten amb l'ajuda dels veïns i veïnes que els han donat suport al llarg de l'últim any però no saben segur si la resposta serà prou contundent per a garantir la continuïtat de la comunitat.

Clara Ballarà

- L'aurora treu els primers raigs de llum que tenyeixen d'una suau tonalitat taronja. les parets del mas on viu la Clara. La Clara surt per la porta encara mig endormiscada i es dirigeix a l'estable. Amb la naturalitat pròpia de qui domina un ofici, saluda a les vaques despreocupadament i les treu a l'exterior. Decidida es col·loca al capdavant del ramat i comença a caminar. La complicitat que demostra amb les seves acompanyants es fa evident, especialment amb la Reina, la seva vaca preferida, a qui canta cançons i li confessa els secrets. Mentre condueix els animals per una pista forestal que creua un bosc de pins i alzines, explica la importància que té per ella la feina que fa i el poc valor que se li dona en l'àmbit social. Una de les coses que remarca més és la tranquil·litat i la calma que li aporta la seva manera de viure. En un moment de la marxa però, una vaca se li escapa i la Clara, amb un instint depurat, deixa de banda el posat relaxat i es posa a córrer per atrapar-la. Després d'estires i arronses aconseguix fer-la tornar amb el ramat. La suor li regalima pel coll i les extremitats. Esbufega. La Clara continua caminant en silenci, una altra vegada al capdavant el ramat, amb posat segur. En un moment, el camí perfila els marges d'un petit cingle des d'on la Clara observa el paisatge i respira fondo. Dos ocells que juguen a encalçar-se fan una giragonsa al seu davant i s'eleven fins a convertir-se en dos punts mínims al cel.
- La Clara agafa el cotxe i marxa de casa. Mentre deixa enrere el paisatge rural ens explica el motiu pel qual va tornar a treballar a la masia quan ja estava instal·lada a Cerdanyola del Vallès amb l'objectiu de ser professora. Remarca la satisfacció que li produeix el fet de sentir-se útil i necessària en l'àmbit de la ramaderia. A banda afegeix que és un món on hi ha molta feina per fer, sobretot pel que fa al gènere. Arriba amb el cotxe a Barcelona acompanyada de sons de botzines de cotxes. Aprofitem aquest moment per parlar de la visió que té ella sobre la ciutat: No la troba a faltar i si en algun moment li ve de gust anar-hi, utilitza una aplicació que li permet posar-se en contacte amb gent diversa de zones urbanes per jugar a jocs de taula o xerrar. Un cop aparca el cotxe, baixa i truca a la porta d'una casa. Un grup de joves obren, la saluden i es presenten. Ens traslladem a l'interior. Hi ha un tauler on veiem un mapa amb fitxes de colors. Els joves juguen. S'aprofitarà el moment per dur a terme una entrevista observacional proposant parlar sobre el valor que se li dona a la feina de pagès.
- La Clara aparca el cotxe amb remolc davant d'un mas i surt acompanyada del seu xicot. Un home gran els rep i els acompanya a l'estable on té les vaques. L'home parla sobre la qualitat de les seves vedelles dirigint-se sempre al noi que acompanya la Clara. El noi assenteix i busca amb la mirada la seva companya. L'home, de tant en tant se la mira de reüll. Un cop a l'estable, el vell ramader els indica amb el dit una vaca en concret i la treuen a l'exterior. Acorden un preu i l'home gran allarga la mà al noi, la Clara s'interposa amb elegància i li allarga també la mà, l'home la mira estranyat, encaixen. (Pretenem trobar una seqüència on la Clara es senti menyspreada com a dona en el món rural, aquest n'és un exemple possible. Si no es produeix, tot i que ella n'ha comentat que li sol passar, substituiríem aquesta escena per una de similar, que produeix el mateix efecte.)
- Una enorme nau industrial s'alça enmig d'un camp segat. La Clara arriba amb el seu remolc, aparca davant i fa baixar algunes vaques. El seu posat és solemne, fins i tot trist. Entra a l'edifici i es saluda fredament amb un senyor que hi ha a la porta esperant-la. Junts condueixen les vaques cap a una porta adjacent. Els animals es resisteixen. Un cop les vaques són a dins la Clara es queda absorta mirant l'edifici blanc. El·lipsi temporal. La Clara va amb el cotxe: finestres abaixades i música pop a la ràdio. Té una llista a la mà. Arriba a una petita casa del poble de Cardona. Baixa del cotxe, obre el maleter i en treu una capsa plena de carn. Truca al timbre i obra una senyora gran que la rep amb un somriure. S'abracen i la senyora, després d'agrair-li l'esforç d'haver vingut li pregunta com li va. La Clara respon que li va força bé tot i que va molt atrafegada. La dona li paga. El·lipsi temporal. La Clara seu davant de la llar de foc, agafa una capsa, l'obra i compta els diners que hi ha a dins. Cansada, explica la dificultat que suposa viure de la ramaderia ecològica actualment.

Francesc Xavier Miramunt

- La plaça de l'església del petit poble de Torà està plena de gom a gom. Sobre d'un petit escenari, en Francesc Xavier punxa música. Al seu voltant s'hi han format petites rotllanes de gent, que ballen i fan petar la xerrada. Ellipsi. La plaça està gairebé buida. Encara és fosc. El Francesc Xavier recull en silenci l'ordinador, la taula de Discjòquei i pentina els cables per desar-los a una funda. El Francesc Xavier s'acomiada d'un dels tècnics i marxa del poble pel carrer principal amb el seu cotxe. Ellipsi. El Francesc Xavier arriba al mas, situat al petit poble de Claret, de vuit cases contades i cinc habitants. Aparca el cotxe, desambla el material al pàrquing que utilitza com a taller i se'n va en silenci davant la porta del mas, il·luminat per la llum elèctrica i tènue de l'entrada. Veiem el poble de Claret en el seu conjunt, reposant sobre un turó. A banda de les estrelles només veiem la petita llum que projecta el mas de Claret.
- En Francesc Xavier camina entre el seu hort-jardí fent una visita a un grup de joves d'un Institut de la zona. Entre les plantes i els arbustos, una abella pol·linitza una flor i alça el vol cap a la flor més pròxima. Es veuen els rostres dels joves escoltant al Francesc Xavier atentament mentre els trasllada la importància del coneixement de la terra i dels productes del territori. Es dirigeixen tots a l'interior on realitzen un taller en el qual han de plantar romaní, alguns fan broma i d'altres prenen molta atenció a la tasca que duen a terme. Durant el taller es fan entrevistes perquè els joves expliquen el que pensen sobre el treball de la terra i els coneixements que han adquirit. L'objectiu és indagar en les incerteses i sentiments dels joves de la zona que se senten més desvinculats al món rural i a la terra.
- El sol va apareixent per l'horitzó i il·lumina a poc a poc el poble de Claret, apareixen imatges de les cases en ruïnes i del Parc de les Olors banyades per la llum. En Francesc Xavier camina entre la natura, porta tot d'eines i fustes i comença a construir un taller de bicicletes. Ellipsi. Avança la construcció mentre cau el sol. En Francesc Xavier explica el motiu de la construcció del taller, ell espera que els ciclistes passin per Claret quan estiguin de ruta per què trobaran un petit taller on arreglar les bicis en cas que se'ls hi punxi una roda i podran parar una estona a donar més vida al poble. El Francesc Xavier ens parlarà com se sent respecte a la seva lluita contra el despoblament del poble.
- En Francesc Xavier es troba a l'interior de l'edifici del Parc de les Olors. De les parets hi penjen fotografies antigues i mapes del poble de Claret. En Francesc Xavier assegut en una taula té un manuscrit antic entre les mans. L'observa amb una mirada tendra. Explica que és de la seva àvia i que a partir d'aquest manuscrit va decidir recuperar la tradició familiar per donar-la a conèixer. El Francesc Xavier ens parla del poble de Claret i la seva història així com de la recuperació i la importància de la tradició.

Per als personatges secundaris hem pensat alguns moments on seria interessant estar-hi present, així com llocs o accions que ens agradaria documentar pel significat i la forma que li poden donar a la narració principal.

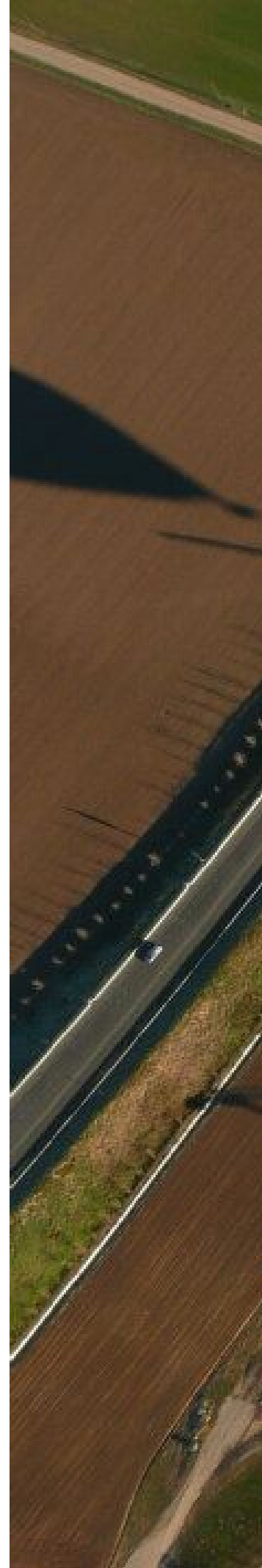
Queralt: Quan entren a la cabana pel camí brusc amb el cotxe. Quedades amb amics perquè els hi ajuden a arreglar la cabana.

Josep: Quan esmorza amb les vaques a la muntanya mentre dibuixa i algun dia quan surt de festa a Ripoll amb els amics.

Marçal: Quan fa la collita amb el tractor pels camps. On es para a dinar mirant els pobles abandonats.

Laia: Fent la plantació d'un camp àrid mentre el seu avi li va ensenyant.

Albert: Mentre fa la transhumància amb el ramat i el festival de corrandes tradicional que s'organitza al poble, on canten i s'estan de festa.

8.7. GUIÓ LITERARI

El **Camí de les Lluernes** depèn molt de la immersió en la vida dels personatges a l'hora de construir el guió i del que aconseguim enregistrar una vegada estiguem en el lloc. És per això que hem realitzat una escaleta seqüencial on només hi ha dues seqüències com a exemple. Es tracta d'un exercici de plantejament del què serà el documental final, ja que no hem pogut desenvolupar un guió literari més complet perquè es requereix un treball de camp que la situació actual de confinament no ens ha permès realitzar. Per aquest motiu les escenes que construirem a continuació sorgiran d'allò que hem pogut extreure mitjançant entrevistes amb els personatges o imaginant escenes que fàcilment esdevindrien en la vida dels joves tenint en compte el que hem pogut observar i el que ens han explicat.

EL CAMÍ DE LES LLUERNES

1. EXT. MASIA DEL PARC DE LES OLORS - NIT

La plaça de l'església del petit poble de Torà està plena de gom a gom. La porxada dels edificis antics que delimiten l'espai acull una barra amb quatre tiradors de cervesa. Sis joves corren d'una punta l'altra per atendre les persones que s'acosten amb el got buit. Sobre d'un petit escenari, el FRANCESC XAVIER (25) punxa música. Al seu voltant s'hi han format petites rotllanes de gent, que ballen i fan petar la xerrada. Un noi puja a l'escenari i li porta al Francesc Xavier un got ple. El Francesc Xavier somriu, nega amb el cap i li dona les gràcies arran d'orella, ja que el volum de la música no li permet escoltar amb precisió les paraules.

EL·LIPSI.

La plaça està gairebé buida. Encara és fosc. El Francesc Xavier recull en silenci l'ordinador, la taula de Discjòquei i pentina els cables per desar-los a una funda. A terra encara hi queden alguns gots buits i ampolles de vi sense líquid. El Francesc Xavier s'acomiada d'un dels tècnics. Marxa de la plaça capcot, desa el material al maleter del seu cotxe, engega el motor i marxa del poble pel carrer principal.

EL·LIPSI.

El Francesc Xavier arriba al mas situat al petit poble de Claret, de vuit cases contades i cinc habitants, que ara presenta un aire lúgubre. La majoria d'edificis, ja en ruïnes, li donen la benvinguda. Una línia suau de color blau elèctric talla l'horitzó. El Francesc Xavier aparca el cotxe, desa el material al pàrquing que utilitza com a taller i seu en silenci davant la porta del mas, il·luminat per la llum elèctrica i tènue de l'entrada. Veiem el poble de Claret en el seu conjunt, reposant sobre un turó. A banda de les estrelles només veiem la petita llum que projecta el mas de Claret.

FOS A NEGRE

2. EXT. CAMÍ CAP A PUIG DELS EIXUTS - DIA

El BERNAT (24) circula amb cotxe per un camí rural del Lluçanès. El sol zenital colpeja amb força el relleu marró dels turons. La calidesa del paisatge eixut; format per arbustos, mates i alzines baixes que deixen veure una vasta extensió de territori a banda i banda, contrasta amb la foscor i l'estatisme de l'escena anterior. A mesura que avança, acompanyat pels sotracos de la pista, s'observen cases abandonades i masies en ruïnes. El so del motor del cotxe i la música d'arrel que sona a la ràdio on predomina la percussió també trenca, de cop i volta, amb el silenci nocturn de l'escena anterior. D'aquesta manera, introduïm ja en un inici, el contrast que buscarem al llarg de tota la peça.

El BERNAT ens explica la dificultat que suposa viure en el món rural; identifica la impossibilitat d'accedir a l'habitatge com un dels principals entrebancs per establir-se al Lluçanès.

Després d'alguns revolts pronunciats arriba a Puig dels Eixuts, la masia on viu. L'immoble, de grans dimensions, presenta un aspecte robust. Malgrat imitar una construcció antiga, veiem pels marcs de les finestres, les bigues de la teulada i el tipus de pedra, que es tracta d'una obra força recent. A l'era de davant de l'edifici hi ha un seguit d'eines escampades per terra, munts de fusta apilada i una construcció a mig fer que recorda a un hort. Una mica més avall, trobem un enorme dipòsit d'aigua. Tot l'indret, situat a sobre un turó, gaudeix d'unes vistes privilegiades a la vall del riu Merlès. Fins i tot podem albirar la muntanya de Montserrat. El Bernat surt del cotxe. A fora un dels companys que viu amb ell a la masia està preparant l'hort. Un altre, està prenent el sol. Se saluden.

El Bernat els explica com li ha anat el dia treballant al servei d'emergències.

8.8. ESCALETA

Aquesta és l'escaleta de rodatge de les dues seqüències que han aparegut en el punt anterior "Guió Literari"

ESCENA	Nº PLA	MOVIMIENT	PLA	ACCIÓ	DIÀLEG/SO
1	1	-	PG	Gent ballant i passant-ho bé a la plaça de l'església de Torà.	Música de festa Veus de la gent cantant i xerrant
1	2	-	PM	Jovent servint begudes a la barra, sota la porxada de cases.	Música de festa Veu de la gent cantant i xerrant
1	3	-	PP	Francesc Xavier punxant música	Música de festa Veus de la gent cantant i xerrant
1	4	Seguiment travelling suau	PM	Un company li ofereix beguda. El Francesc Xavier refusa.	Música de festa
1	5	-	PG	La plaça està buida, dos tècnics recullen el material. El Francesc Xavier plega el seu equip.	Remor del vent, so d'una ampolla de vidre rodolant, passes, so de desmuntatge.
1	6	-	PP	El Francesc Xavier mira la plaça i suspira.	Remor del vent, passes, so de desmuntatge.
1	7	-	PM	En Francesc Xavier s'acomiada dels dos tècnics	Remor del vent, passes, so de desmuntatge, veus.
1	8	-	PG	En Francesc Xavier desa el material al maleter, entra al cotxe i marxa.	Silenci nocturn.
1	9	-	PG	Poble de Claret. El cotxe del Francesc Xavier entra pel carrer principal. Cases en ruïnes.	So del motor del cotxe.

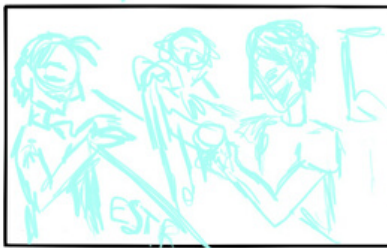
1	10	Seguiment Francesc Xavier	PM	El Francesc Xavier aparca, surt del cotxe i seu davant la porta del mas. Es posa les mans al cap.	Remor del vent.
1	11	-	PG	Poble de Claret amb la llum de la Masia on viu el Francesc Xavier. Fos a negre	Remor del vent, animals nocturns.
2	1	Moviment seguint el camí	PG	Circulem per un camí rural del Lluçanès. El paisatge, format per arbustos, mates i alzines, deixa veure una vasta extensió de territori a banda i banda. A mesura que avança, s'observen cases abandonades i masies en ruïnes.	So ambient exterior i cotxe. Música de la radio Diàleg de l'entrevista al Bernat: ens explica la dificultat que suposa viure en el món rural; identifica la impossibilitat d'accedir a l'habitatge com un dels principals entrebancs per establir-se al Lluçanès.
2	1	Moviment seguint el camí	PG	Després d'alguns revolts pronunciats arriba a Puig dels Eixuts, la masia on viu. L'immoble presenta un aspecte inacabat, com si estigués en obres.	So ambient exterior i cotxe. Música de la ràdio
2	3	Seguiment del Bernat	PM	El Bernat surt del cotxe. A fora un dels companys que viu amb ell a la masia està preparant l'hort. Un altre, està prenent el sol. Es saluden. El Bernat els explica com li ha anat el dia treballant al servei d'emergències.	So ambient exterior Salutació i diàleg entre els companys

8.9. STORYBOARD

L'Storyboard es correspon a les seqüències desenvolupades en els punts anteriors (Guió seqüencial i Escaleta).

1 Gent ballant

2 PM - BARRA

3 PD - FX

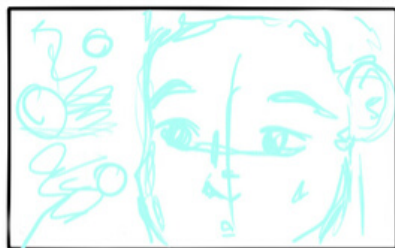
4. Gent pública

Seqüent: 4- Noi mira a l'esterni

5/ ELURI PG FX

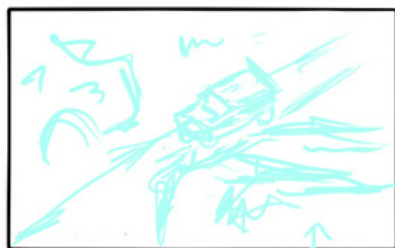
6 - FX PD
→ Efecte BOKERH

7 - PM

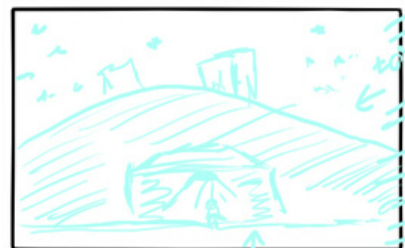
8. PG mòrtan.

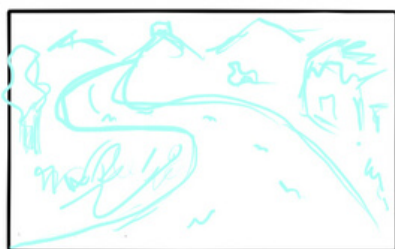
9 - PG

10- PM (El FX aparca i surt del cotxe fora de pla.)

11- PG FXS Il·luminació A NORE

ESC 2. 1 → TRAVELLING CAMT

Seq. 2.2 PM Seqüent

Seq 2.2 PM

9 . P L A D E R O D A T G E

Per la situació de crisi sanitària que hem viscut a causa de la COVID-19, hi ha hagut molts canvis en el nostre treball de fi de grau, alguns d'ells en el pla de rodatge. No podem desenvolupar amb més concreció aquest punt i és per això que farem una estimació hipotètica de com organitzaríem els rodatges en els diferents temps.

Com s'ha comentat en el punt de "Temps narratiu", la història estarà emmarcada en el transcurs dels dies entre l'estiu i l'hivern. Utilitzarem aquestes dues estacions per mostrar el contrast de la vida al món rural entre l'estiu i l'hivern. A més a més, també hem comentat al llarg d'aquest dossier que gran pes del documental recaurà en passar temps i agafar confiança amb els personatges, viure amb ells és l'objectiu per aconseguir un bon resultat, per tant, la dinàmica serà la següent:

Plantegem un cas hipotètic on comencem a gravar l'estiu del 2020. L'estiu comença el 21 de juny i finalitza al 21 de setembre, durant aquesta temporada dedicarem de 20 a 30 dies als personatges protagonistes (Bernat, Clara i Francesc Xavier). No seran dies consecutius sinó que estan repartits segons els calendaris de cadascun dels personatges per estar presents en els moments que més ens interessin, això vol dir que potser una setmana estem acompanyant a la Clara però la següent anem, per exemple, a Puig dels Eixuts amb el Bernat. En qualsevol cas, dedicarem més dies de rodatge als protagonistes.

Pel que fa a les veus corals, els dedicarem entre 5 i 7 dies que repartirem entre els cinc personatges, els dies en els quals gravarem a cadascú també aniran marcats per l'agenda dels personatges, ens organitzarem segons les seves activitats.

També hem planejat gravar durant la tardor (del 21 de setembre al 22 de desembre) En aquest cas dedicarem aproximadament uns quatre dies a cadascun dels personatges protagonistes i en el cas de les veus corals serà la seva agenda i activitats previstes les que ens marquin la programació del rodatge.

L'hivern estarà organitzat com els mesos d'estiu. Del 22 de desembre al 20 de març dedicarem, aproximadament, uns 20/30 dies pels protagonistes i uns 5/7 dies per repartir entre les veus corals.

La idea del pas de les estacions és mostrar el contrast entre l'estiu, una època on les zones rurals s'omplen de joves que volen viure les festes majors o que utilitzen l'espai rural com a segona residència, i l'hivern, l'estació freda en la qual els pobles queden més buits. Donada la situació per la COVID-19 no sabem com es desenvoluparà l'estiu a les zones rurals, per aquest motiu parlem d'un cas hipotètic, plantejat pels coneixements previs que tenim del treball de camp d'altres anys.

9.1. CRONOGRAMA

Com hem dit a l'apartat anterior, aquest cronograma també queda elaborat a partir d'un cas hipotètic a causa de la crisi sanitària en la qual ens trobem actualment.

	2019	2020												2021				
	Des.	Gen.	Feb.	Març	Abr.	Maig	Jun.	Jul.	Ago.	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Gen.	Feb.	Març	Abril	Maig
PRE PRODUCCIÓ																		
Investigació i cerca de personatges																		
Localitzacions																		
Treball amb els personatges																		
Revisió treball previ																		
Teaser																		
RODATGE																		
Rodatge estiu																		
Rodatge tardor																		
Rodatge hivern																		
EDICIÓ																		
Ordenació d'arxius																		
Muntatge																		
POSTPRODUCCIÓ																		
Color i etalonatge																		
So																		
Subtitulat																		
COPIA FINAL																		

10.1. PLANTEJAMENT ESTÈTIC I VISUAL

El discurs visual estarà format per tres blocs diferents entrelaçats entre ells: les accions, les entrevistes (observacionals i directes) i les imatges poètiques. Tot el documental mantindrà una unitat i una coherència estètica que desenvoluparem tot seguit.

La mirada que adoptarem estarà definida pels temes que s'aniran tractant a cada moment, combinant la proximitat i la llunyania visual amb els subjectes i intercalant imatges d'elements del paisatge relacionades amb les visions que té cada personatge respecte a les diferents temàtiques.

La intenció és integrar els subjectes a l'entorn. Volem donar la sensació que no estan aïllats o endinsats en el seu món sinó que s'incorporen al paisatge com un element més. Aconseguirem aquest efecte amb l'ús de lents que treballen amb molta profunditat de camp. Per donar la sensació que els joves estan subjectes al territori, la terra tindrà molta presència visual així com els seus colors característics: marrons, ocres, taronges i verds. La intenció és crear una atmosfera de colors càlids que contrastarà amb les escenes nocturnes, més fosques, amb el predomini de llum freda i blava. Tot i això sempre buscarem un punt càlid en el quadre: ja sigui un fanal, una llar de foc, una llum... D'aquesta manera reforcem el missatge d'esperança en un món de condicions dures. Aquesta estètica lliga també amb el títol del documental, ja que imaginem les llurnes com a punts de llum enmig de la foscor, així com la vida que aporten els joves en un territori que està gairebé despoblat. A més a més, volem que a través de diferents plans del paisatge i dels elements de la natura, s'exploti un caràcter més simbòlic evocant una imatge més poètica del món rural.

Els plans seran gairebé tots fixos, estabilitzats amb trípode en cas de plans generals, o amb un estabilitzador digital en cas d'escenes on apareixen personatges a primer pla o pla mitjà. Obtindrem el moviment a través de l'acció representada dins l'enquadrament i el muntatge.

Per gravar aquest documental utilitzarem una càmera pròpia, en concret la FujiFilm XT3, i comprarem l'equip de so, que serà un micròfon de canó i micròfons sense fils de corbata per donar llibertat als moviments dels personatges. En el documental s'hi trobarà l'ús recurrent de llargs plans seqüència i d'enquadraments estàtics característics del documental observacional. Els plans vindran establerts per allò que estigui en escena: aquells més oberts i amb molta profunditat de camp aniran lligats a les experiències descriptives, com les activitats de caràcter observacional i els plans paisatgístics. Aquells més tancats i propers als protagonistes seran utilitzats en entrevistes personals, centrades en els sentiments de cada personatge.

Entrevistarem de forma directa a tots els personatges que articulen el documental, no obstant això, la major part del relat estarà format per entrevistes observacionals. Creiem que són un tipus d'entrevistes poc intrusives que ens poden ajudar a tractar un tema que es fa complicat amb una pregunta directa i el fet de plantejar-lo en una conversa entre amics, un dinar familiar, a un taller, etc, pot ser molt més lleuger. La nostra intenció no és ficcionar cap de les parts, serà un recull de la realitat dels personatges guiats per certes preguntes i/o dubtes que els hi plantejarem.

10.2. IMATGES POÈTIQUES I SIMBÒLIQUES

A través d'imatges simbòliques dels elements del paisatge despoblat i la natura, recolzarem visualment la lluita contra l'oblit així com altres temàtiques secundàries. Aquests simbolismes enriquiran la dimensió creativa del documental i també donaran un significat més complet de les diferents visions sobre el món rural i els personatges. En aquesta poesia visual, els símbols apareixeran d'una forma subtil, de manera que l'espectador el podrà arribar a entendre o no depenent de la seva fixació en aquests aspectes.

En primer lloc, comptem amb dues imatges principals: el camí i les lluernes. El camí ha simbolitzat per a moltes cultures una insinuació de sentit enfront del caos, una línia de vida que normalment presenta dos variants, una d'abrupte i més complicada, identificada com l'opció correcta i una altra de plana i senzilla. (Ronnberg i Martin, 2010). En aquest cas, els camins que presentarem en el documental; pistes forestals de terra, plenes de solcs i en ocasions estretes i pronunciades, contrastaran amb la carretera asfaltada, plana i estàtica. Els camins que apareixeran en el film, ens guiaran cap al terreny on habiten els personatges, el seu espai de vida, la seva masia. A la nit, les lluernes que emetran les cases solitàries, remetran a la imatge de les lluernes a un camp nocturn, i les utilitzarem com a símbols de la vida i l'escalfor de l'esperança davant la immensitat de la fosca nit. El simbolisme culminarà a la llar de foc de cada una de les cases. Com s'ha parlat al punt de localització, la llar de foc també és un element simbòlic vinculant de la vivència individual, comunitària i dels orígens.

Per tal de representar la persistència utilitzarem imatges diverses com ara: unes runes atrapades per la vegetació però que encara perduren, un arbre resistint contra un vent fort en mig d'un camp o un brot que creix a un terreny erm. Les imatges d'un mas en un indret despoblat o un pla on tan sols veiem una casa il·luminada ens ajuda a representar la solitud i la part més amarga del despoblament.

Foto 21. Casa en ruïnes del poble de Claret (imatge pròpia, 2020)

Foto 22. Arbre solitari del Parc de les Olors de Claret (imatge pròpia, 2020)

Per altra banda, la motivació de cada protagonista dins la història del documental s'encarnarà a través d'un animal que representa la seva tasca i la seva missió interna que expliquem a continuació.

En **Bernat** serà representat amb la figura del gall. Ell reconeix que sent un vincle espiritual amb el territori, la seva lluita està centrada en la defensa de la terra i el món rural enfront un sistema capitalista que considera negatiu i perjudicial. És per això que serà representat amb la figura del gall, un animal espiritual per a diverses cultures que representa l'emblema del sol i la il·luminació vivificant, és la llum del bé que protegeix del mal i que, amb el seu cant matinal, dispersa els dimonis de la nit abans de l'alba (Ronnberg i Martin, 2010). A més, una de les maneres de lluitar per la persistència del Bernat és a partir de la recuperació de la música tradicional amb el seu acordió i les cançons que aprèn per dispersar els dimonis de l'oblit. És per això que la figura del gall apareixerà per vehicular seqüències que expressin aquesta voluntat del Bernat, per exemple, quan estigui fent una xerrada als seus companys durant una assemblea o taller o estigui tocant l'acordió.

El desig de la **Clara** és sentir-se lliure per poder ser ella mateixa, tanmateix, sent que la manera de fer del seu entorn no li permet sempre expressar-se amb llibertat sobre alguns temes que l'afecten, com és el fet de sentir-se infravalorada en el món rural pel fet de ser dona. La llibertat i les ganes de viure que sent quan surt amb les seves vaques s'interpreta amb el simbolisme del vol dels ocells que representa la llibertat il·limitada (Ronnberg i Martin, 2010). La Clara busca ser volguda per la resta però n'és conscient que primer s'ha de voler a si mateixa, també l'ocell és la manifestació de la plenitud de la individualitat de la persona (Ronnberg i Martin, 2010). Aquesta imatge la utilitzarem com a recurs en algun moment en el qual veiem que la Clara s'ha sentit lliure, per exemple, quan treu a pastar les vaques sola enmig de la muntanya.

El **Francesc Xavier** serà representat en forma d'abella. Aquest petit insecte, a part de tenir una estreta relació amb les flors, té la tasca de recollir el pol·len i traslladar-lo en altres plantes perquè en neixin de noves. En algunes cultures l'abella representa la creació, la saviesa i la immortalitat i és vista com la gran deessa mare que recull l'essència divina de les plantes (Ronnberg i Martin, 2010). D'aquesta forma simbòlica s'expressa la tasca que realitza el Francesc Xavier a través de la recuperació del coneixement i la tradició per fer créixer noves plantes i expandir-lo als altres com a guia del Parc de les Olors de la mateixa manera que dona vida al poble. La imatge de l'abella s'utilitzarà per enllaçar seqüències en les quals es vegi com recopila informació sobre les plantes per després explicar-la en alguna de les seves visites.

Foto 23. El galliner del Puig dels Eixuts. Fotografia extreta del compte d'Instagram de Puig dels Eixuts @puig_dels_eixuts 27/12/2019 (Puig dels Eixuts, 2019)

Foto 24. Ocells sobre el cel. Fotografia extreta del portal en línia de disseny Canva (<https://www.canva.com/>) (Canva, 2020)

Foto 25. Abella polonitzant sàlvia al Parc de les Olors. Captura de vídeo extreta del post d'instagram del compte del Parc de les Olors @parcdelesolors_claret 14/05/2020 (Parc de les Olors Claret, 2020)

10.3. TRACTAMENT SONOR

Al documental predominarà el so diegètic, aquell que obtindrem sincrònicament amb la gravació de les seqüències.

Pel que fa a la banda sonora, creiem que és molt interessant utilitzar un to musical lleuger, que tot i parlar o mostrar coses dures en algun moment, no tingui un to solemne sinó al contrari, aconseguint així un contrast entre el so i allò que mostrem visualment.

Com banda sonora principal ens agradaria utilitzar música tradicional, l'orquestra Coetus (<http://www.coetusiberica.com/ca/>), formada majoritàriament per instruments de percussió desconeguts de la península Ibèrica. Seria l'expressió ideal del que busquem. El grup crea un llenguatge propi, inspirat en els ritmes tradicionals però amb un enfocament modern creant un diàleg intens amb les veus i els instruments. També es pot escoltar a Youtube al següent enllaç: <https://www.youtube.com/watch?v=yLuW2hAV13o>.

"Coetus ens condueix a les nostres arrels transmetent una alegria molt viva, plena de força." (Coetus, 2020)

Però tot i tenir aquesta idea, no deixem de banda el fet de poder introduir música interpretada pels mateixos personatges. Per exemple, el Bernat està aprenent a tocar música tradicional amb l'acordió i a més a més a Puig dels Eixuts algunes nits realitzen jam sessions. També el Francesc Xavier fa de Dj. amb els amics i dóna classes de bateria.

Per aquest motiu, creiem que en algun moment seria interessant introduir parts musicals dels mateixos personatges, ja sigui perquè la mateixa escena el conté o de manera extradiegètica a sobre d'alguna seqüència. Pensem que no és incompatible i que pot donar molta més força i essència al documental i al que expliquem.

10. 4. MUNTATGE

A través del muntatge crearem una sensació de dinamisme. El fet de comptar amb tres personatges protagonistes i amb cinc veus corals fa possible que la combinació de diferents seqüències d'aquests aportin ritme perquè trenca la monotonia i aporta varietat més enllà de les escenes paisatgístiques i d'elements de la natura. Tot i això, el ritme serà tranquil i reposat, coincidint amb l'ambient rural on es desenvolupen les accions.

Busquem donar un efecte de naturalitat però que a la vegada aportí fluïdesa a partir d'un muntatge continu. Aconseguirem el moviment a través de les accions dins d'escena i la combinació de diferents tipus de plans.

La cronologia narrativa anirà acord amb la cronologia real respecte a l'avenç de les estacions utilitzant eïlipsis temporals i enllaçant les diferents històries dels personatges a partir dels temes que tractaran, les accions comuns i l'ús de les imatges poètiques i simbòliques dels elements de la natura i el paisatge.

10. 5. REFERÈNCIES

Per a dur a terme el documental hem agafat referències de quatre pel·lícules diferents: dos documentals, una ficció i un assaig filmic.

Foto 26. Captura de pantalla del tràiler del documental *L'Époque* (Bareyre, 2018)

L'ÉPOQUE (BAREYRE, 2018)

El principal referent dins aquests és *l'Époque* (Bareyre, 2018). Un documental francès de l'any 2018 dirigit Matthieu Bareyre que ens va impactar en molts aspectes. La presència i el protagonisme dels joves en la pel·lícula del director francès ens van fer dirigir la mirada cap a aquest grup social en el moment d'idear el nostre documental. El plantejament que fa *l'Époque*, molt influenciat pel *cinema verité* i el realitzador Chris Marker, és semblant al que hem pensat pel nostre projecte: la combinació d'entrevistes directes amb imatges poètiques, el muntatge dinàmic, la proximitat amb els personatges... Són elements que hem tingut molt presents.

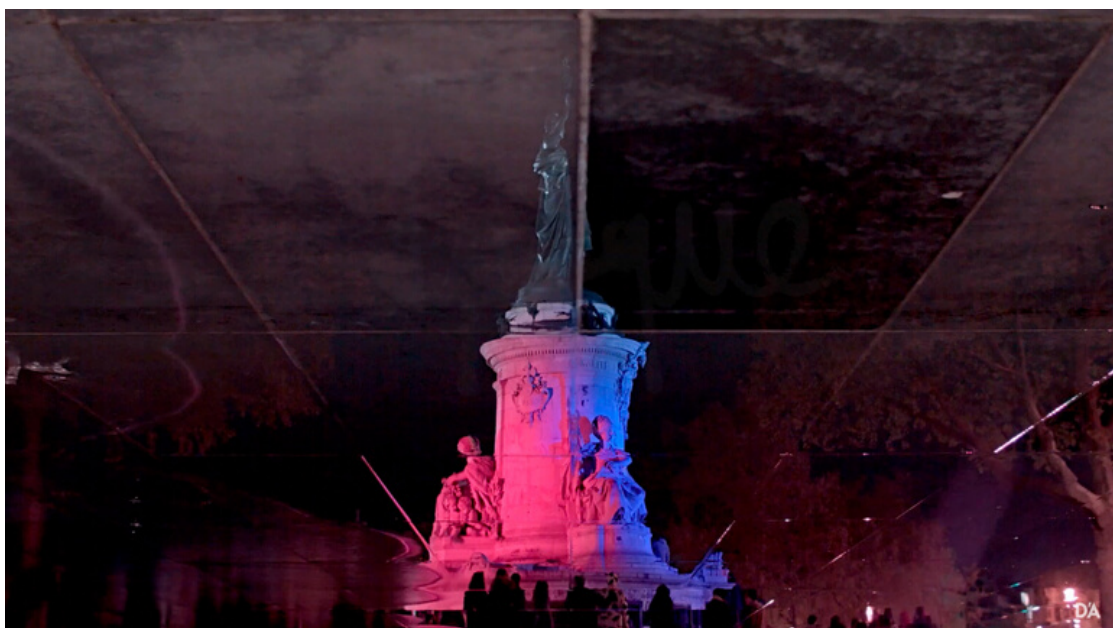

Foto 27. Captura de pantalla del tràiler del documental *L'Époque* (Bareyre, 2018)

BAJO EL SOL (MATANIC, 2018)

Per altra banda, la pel·lícula *Bajo el sol*, de l'any 2016, realitzada pel director croat Dalibor Matanic (Matanic, 2018), també ens ha servit d'influència. Ens interessa sobretot la seva manera d'incorporar el paisatge en l'estat emocional dels personatges. L'acció de la història es desenvolupa en un entorn rural i tant la fotografia que utilitza, jugant amb les ombres i les llums i amb la profunditat de camp, així com el ritme del muntatge són semblants a com ens ho havíem imaginat nosaltres, pel nostre documental.

Foto 28. Captura de pantalla del tràiler de la pel·lícula *Bajo el Sol*. (Matanic, 2018)

Foto 29. Captura de pantalla del tràiler de la pel·lícula *Bajo el Sol*. (Matanic, 2018)

Foto 30. Captura de pantalla del tràiler de la pel·lícula *Bajo el Sol*. (Matanic, 2018)

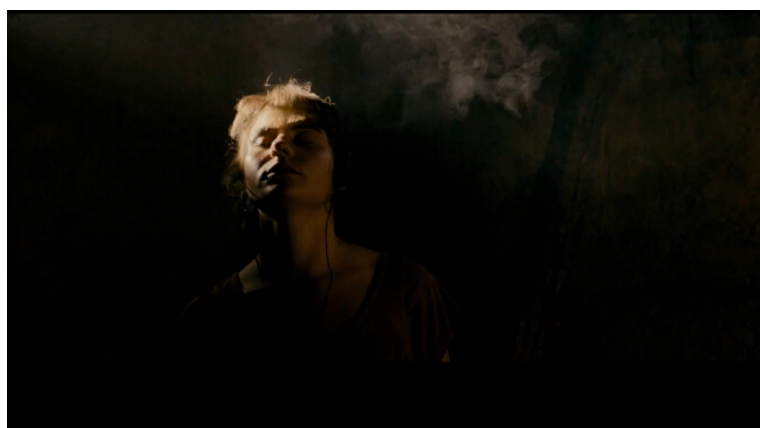

Foto 31. Captura de pantalla del tràiler de la pel·lícula *Bajo el Sol*. (Matanic, 2018)

Foto 32. Captura de pantalla del tràiler del documental *Profils Paysans: Le quotidien*. (Depardon, 2005)

PROFILS PAYSANS (DEPARDON, 2001;2005;2008)

La trilogia *Profils Paysans* (2001, 2005, 2008) realitzada pel documentalista francès Raymond Depardon és també un referent molt clar. Com nosaltres, Depardon retrata audiovisualment la França rural a través de les persones que segueixen vivint en les zones cada cop més despoblades. A través d'entrevistes directes a les seves cases o durant la transhumància, aprofundeix en els temes personals dels participants, gairebé tots d'edat molt avançada.

Foto 33. Captura de pantalla del tràiler del documental *Profils Paysans: Le quotidien*. (Depardon, 2005)

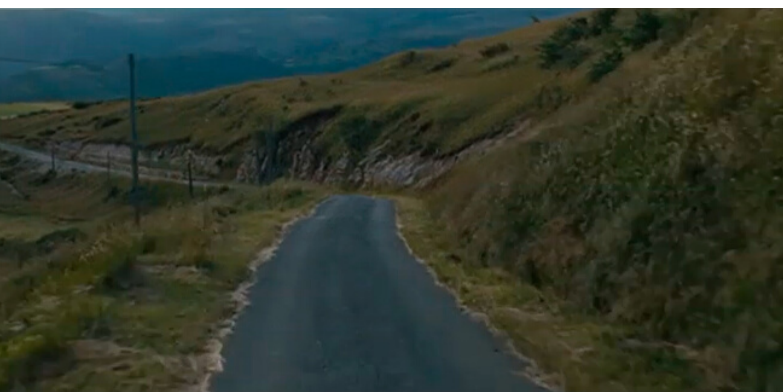

Foto 34. Captura de pantalla del trailer del documental *Profils Paysans: La vie moderne*. (Depardon, 2008)

Foto 35. Captura de pantalla del trailer del documental *Profils Paysans: La vie moderne*. (Depardon, 2008)

LE QUATTRO VOLTE (FRAMMARTINO, 2010)

Finalment la pel·lícula-assaig de Michelangelo Frammartino *Le quattro volte* (2010). Ens ha servit d'inspiració a l'hora de pensar en crear petits conflictes a la quotidianitat dels personatges. A banda el director italià, col·loca l'ésser humà com una part més del paisatge natural. Si bé és cert que el protagonisme recau en un vell pagès, aquest està sempre vinculat a les accions que passen al seu voltant: al clima, al ramat, a la gent del poble...

Foto 36. Captura de pantalla del trailer del documental *Le quattro volte*. (Frammartino, 2010)

Foto 37. Captura de pantalla del trailer del documental *Le quattro volte*. (Frammartino, 2010)

Foto 38. Captura de pantalla del trailer del documental *Le quattro volte*. (Frammartino, 2010)

11. PRESSUPOST

PRESSUPOST “EL CAMÍ DE LES LLUERNES”

Títol:	El camí de les lluernes
Format:	Documental (Digital)
Empresa productora sol·licitant:	CIA PRODUCTIONS
Director/a:	Andreu Tarrés, Clara Fortuny i Iris Armero

RESUM	PRODUCTORA	TOTAL
	CIA PRODUCTIONS	
Nacionalitat	Espanyola	
CAP.01.- GUIÓ I MÚSICA	1.740,00	
CAP.02.- PERSONAL ARTÍSTIC	-	
CAP.03.- EQUIP TÈCNIC	8.489,10	
CAP.04.- ESCENOGRAFIA	-	
CAP.05.- EST. RODATGE/SONORITZACIÓ I DIVERSOS PRODUCCIÓ	1.051,49	
CAP.06.- MAQUINÀRIA, RODATGE I TRANSPORT	2.271,70	
CAP.07.- VIATGES, HOTELS I ÀPATS	1.700,00	
CAP.08.- PEL·LÍCULA VERGE	-	
CAP.09.- LABORATÒRI	-	
CAP.10.- ASSEGURANCES	1.118,45	
CAP.11.- DESPESES GENERALS	400,00	
CAP.12.- DESPESES EXPLOTACIÓ, COMERÇ I FINANÇAMENT	5.949,00	
TOTAL		22.719,74

CAPÍTOL 01.- <i>Guió i Música</i>		REMUNERACIONS
Núm. Compte		BRUTES
<i>01.01. Guió</i>		1.740,00
<i>01.01.01. Guionista</i>		580,05
<i>01.01.02. Guionista</i>		580,05
<i>01.01.03. Guionista</i>		580,05
<i>01.02. Música¹</i>		0,00
<i>01.02.01. Drets d'autor</i>		0,00
TOTAL CAPÍTOL 01		1.740,00

¹ S'ha acordat amb la l'orquestra Coetus (<http://www.coetusiberica.com/ca/>) que no ens cobraran per l'utilització de les seves cançons

CAPÍTOL 02.- <i>Personal artístic</i>		REMUNERACIONS	DIETES
Núm. Compte		BRUTES	
<i>02.01. Protagonistes</i>			
<i>02.02. Secundaris</i>			
<i>02.03. Repartiment</i>			
<i>02.04. Figuracions</i>			
TOTAL CAPÍTOL 02			

CAPÍTOL 03.- Equip Tècnic		REMUNERACIONS
Núm. Compte		BRUTES (*)
03.01. Direcció		1.500,00
03.01.01. Directora		500,00
03.01.02. Directora		500,00
03.01.03. Director		500,00
03.02. Producció		3.289,10
03.02.01. Productor/a Executiu/va		1100,00
03.02.02. Director/a producció		1094,55
03.02.03. Auxiliar de producció		1094,55
03.03. Fotografia		2.000,00
03.03.01. Director/a fotografia		1.000,00
03.03.02. Auxiliar de càmera		400,00
03.03.03. Operador/a Steadicam		600,00
03.04. So		600,00
03.04.01. Cap		600,00
03.05. Muntatge		1.100,00
03.05.01. Muntador/a		1.100,00
03.05.02. Colorista/Etalonador		950,00
TOTAL CAPÍTOL 03		8.489,10

CAPÍTOL 04.- Escenografia	
Núm. Compte	
04.01. Decorats i escenaris	
04.02. Secundaris	
04.03. Repartiment	
04.04. Figuracions	
TOTAL CAPÍTOL 04	

CAPÍTOL 05.- Estudis rodatge/sonorització i varis producció

Núm. Compte

05.01. Muntatge i sonorització		496,49
05.01.01. Sala de muntatge		496,49
05.02. Varis producció		555,00
05.02.01. Còpies de guió		15,00
05.02.02. Telèfon en rodatge		40,00
05.02.03. Contingències		500,00
TOTAL CAPÍTOL 05		1.051,49

CAPÍTOL 06.- Maquinària de rodatge i transports

Núm. Compte

06.01. Maquinària i elements de rodatge		2271,70
06.01.01. Càmera principal²		100
06.01.02. Objectius especials i complementaris		200
06.01.03. Accessoris		60
06.01.04. Material il·luminació adquirit		110,00
06.01.05. Equip de so principal		579,00
06.01.06. Equip de so secundari		90,00
06.01.07. Material informàtic i de memòria		50,00
06.01.08. Flux elèctric (escamesa)		182,70
TOTAL CAPÍTOL 06		2271,70

² Els punts 06.01.01. Càmera principal; 06.01.02. Objectius especials i complementaris; 06.01.03. Accessoris; 06.01.07. Material informàtic i de memòria, calcula l'amortització per l'ús dels materials ja adquirits, que seran utilitzats en la gravació del documental, com la càmera, els objectius, tripodes, gimbals, disc durs, targetes de memòria, etc.

CAPÍTOL 07.- Viatges, hotels i àpats

Núm. Compte

07.01.	Localitzacions		700,00
07.01.01.	Despeses localitzacions		700,00
07.02.	Hotels i àpats		1.000,00
07.02.01.	Menjars en dates de rodatge		1.000,00
TOTAL CAPÍTOL 07			1700,00

CAPÍTOL 08.- Pel·lícula verge

Núm. Compte

08.01.	Negativa	
08.02.	Positivo	
08.03.	Magnètic i varis	
TOTAL CAPÍTOL 08		

CAPÍTOL 09.- Laboratori

Núm. Compte

09.01. Revelat

09.02. Positivat

09.03. Varis

TOTAL CAPÍTOL 09

CAPÍTOL 10.- Assegurances

Núm. Compte

10.01. Assegurances.

10.01.01. Assegurança de materials de rodatge

10.01.02. Assegurança de responsabilitat civil

TOTAL CAPÍTOL 10

REMUNERACIONS
BRUTES (*)
1.118,45
800,00
318,45
1.118,45

CAPÍTOL 11.- Despeses generals

Núm. Compte

11.01. Generals.		400,00
11.01.01. Telèfons fora de rodatge		60,00
11.01.02. Llum, aigua, gas		100,00
11.01.03. Despeses carburant fora de rodatge		130,00
11.01.04. Material papereria		10,00
11.01.05. Dietes fora de rodatge		100,00
TOTAL CAPÍTOL 11		400,00

CAPÍTOL 12.- Despeses d'exploració, comercial i financeres

Núm. Compte

12.01. Publicitat.		3.400,00
12.01.01. Dissenys		1.700,00
12.01.02. Material publicitari		800,00
12.01.03. Community Manager		500,00
12.01.04. Trailer³		400,00
12.02. Festivals		2.549,00
12.02.01. Viatges promocionals⁴		1.549,00
12.02.02. Festivals		1.000,00
TOTAL CAPÍTOL 12		5949,00

³ Laboratori, còpies, difusió.

⁴ Fem una aproximació de les despeses que fariem als viatges per als festivals.

RESUM COMPLEMENTARI

	TOTALS	OBSERVACIONS
CAP.01.- GUIÓ I MÚSICA	1.740,00	Sense incloure-hi productor executiu
CAP.02.- PERSONAL ARTÍSTIC	-	
CAP.03.- EQUIP TÈCNIC	7.389,00	
CAP.04.- ESCENOGRAFIA	-	
CAP.05.- EST. RODATGE/SONORITZACIÓ I DIVERSOS PRODUCCIÓ	1.051,49	
CAP.06.- MAQUINÀRIA, RODATGE I TRANSPORT	2.271,70	
CAP.07.- VIATGES, HOTELS I ÀPATS	1.700,00	
CAP.08.- PEL-LÍCULA VERGE	-	
CAP.09.- LABORATÒRI	-	
CAP.10.- ASSEGURANCES	1.118,45	
COST DE REALITZACIÓ		Subtotal
Productor executiu	1.100,00	Límit màxim: 5% del subtotal
Despeses generals (Cap.11)	400,00	Límit màxim: 7% del subtotal
Publicitat (Cap. 12.01.)	3.400,00	Límit màxim: 40% del subtotal
Festivals (Cap 12.02.)	2.549,00	
COST TOTAL	22.719,74	

12. DISTRIBUCIÓ I MÀRQUETING

12.1 PÚBLIC OBJECTIU

Tot i que **El Camí de les Lluernes** és un documental protagonitzat per joves, creiem que la mirada que s'obté sobre el tema del documental pot interessar a tota mena de públic tant de zones rurals com de zones més urbanes.

12.2 PLA DE DISTRIBUCIÓ

L'estratègia de distribució pel documental serà la presentació d'aquest en Festivals de Cinema i Documentals (vegeu taula a sota), la seva projecció en sales de cinema i la seva comercialització per internet a través de plataformes com Filmin per ser un espai que dóna importància al cinema i documental d'autor.

La temàtica del documental requereix una exposició en circuits no comercials, ja que allà podem trobar una bona oportunitat de destacar pel tema central. Hem escollit festivals que el promoguin en el territori i que busquin el compromís dels seus realitzadors amb la temàtica de les seves pel·lícules.

En el que respecta a sales de cinema, l'exposició d'aquest documental es concentra a filmoteques, ateneus i casals populars, centres culturals i sales dedicades al cinema independent, alguns exemples serien la Filmoteca de Catalunya, la sala Zumzeig de Barcelona, la sala de Cinema de la UAB o la Cineteca de Madrid.

A més a més, volem vincular el nostre projecte amb activitats paral·leles que es realitzen al voltant de la temàtica del món rural. De moment centrem la distribució dins del territori nacional, tanmateix, no ens tanquem a ampliar la seva distribució en territori europeu i llatinoamericà en un futur.

FESTIVAL	CIUTAT	PAÍS	DATA APROXIMADA ¹⁸	WEB	FORMAT	FEE	REQUISITS
Play-Doc	Tui	Espanya	Abril	http://www.playdoc.com			
DocumentaMadrid	Madrid	Espanya	Maig	http://www.documentamadrid.com	DCP, arxiu digital de alta definició i 16mm. copia idèntica, copia format H264		No haver sigut projectada a la ciutat de Madrid abans del Festival
Docs Barcelona	Barcelona	Espanya	Juny	http://www.docsbarcelona.com			
ZINEBI 56	Bilbao	Espanya	Novembre	http://www.zinebi.com	35, 16, 8 mm vídeo, hdcam		Pel·lícules amb una duració menor a 45 minuts.
Punto de vista	Pamplona	Espanya	Febrer	http://www.documentamadrid.com	DCP, HDcam, Blue Ray o arxiu digital d'alta definició		
Alcances	Càdiz	Espanya	Setembre	http://www.documentamadrid.com			
Sensacine valladolid	Valladolid	Espanya	Octubre	http://www.documentamadrid.com			
ForadCamp	Figaró-Montmany	Espanya	Octubre	http://foradcamp.com/			Curtmetratges de no ficció fins a 30 minuts. La natura ha de tenir un lloc preferent dins del curtmetratge. Data de finalització del curt ha de ser posterior a l'1 de gener de 2020.
L'Alternativa	Barcelona	Espanya	Novembre	http://www.alternativa.cccb.org	35 mm, 16 mm, archiu digital, BetaSP Pal / NTSC, DigiBeta Pal / NTSC, HDCAM, DV (DVCAM, MiniDV) PAL, BluRay		Els films que es presentin han d'haver estat produïts després de l'1 de gener de 2019.

¹⁸ A causa de la Covid-19 les dates que posem en aquesta taula són aproximades i basades en les convocatòries passades dels diferents festivals. A causa del virus alguns festivals han anul·lat la celebració fins nou avís.

1 2 . 3 . P L A D E M A R K E T I N G

Total Pressupost de Còpies i Publicitat	4000
---	------

Disseny de Material Gràfic	1.700
Imatge del Cartell	150
Pressbook	150
Pàgines web i xarxes socials	1.500

Producció Material Gràfic	200
Impremta Pòster	200

Creació Material Audiovisual de Promoció	600
Teaser- creació	300
Tràiler- creació	300

Publicitat llançament	500
Publicitat per xarxes socials	200
Publicitat revistes, blogs internet i notes de premsa	300

Còpies	1000
Còpies festivals dci- digital	1000

12.4. ACCIONS DE MÀRQUETING

CAMPANYA D'ESCALFAMENT

Tres mesos abans de l'estrena del documental, començarem a divulgar informació de la realitat del món rural, del rodatge, dels personatges, etc, a través de xarxes socials com Facebook, Twitter i Instagram. Crearem un perfil anomenat **El Camí de les Lluernes** a cada plataforma pel documental, així com una pàgina web a través de la qual anirem actualitzant informació sobre el rodatge i notícies del documental que publicarem a les xarxes.

Creiem que pot ser molt interessant crear una campanya d'escalfament que treballi al voltant dels diferents festivals als quals presentarem el documental. D'aquesta manera aconseguiríem que, institucions influents en el sector documental avalin el nostre treball i la nostra comunicació. Els diferents festivals funcionarien com un interlocutor vàlid en el sector, que recolza i dona difusió a la peça audiovisual amb el fet d'acceptar-la al festival o premiar-la. A més a més, es tracta d'un mitjà guanyat, és a dir, podem arribar a molta més gent de la que nosaltres seríem capaços d'arribar amb treball de xarxes i amb un valor afegit, ja que, es legitima la campanya i s'arriba fàcilment a un target filtrat, generant així la màxima conversa possible i creant una expectativa al voltant de la nostra obra sense invertir molts diners.

A més de mantenir les xarxes informades sobre els moviments que fem als diferents festivals, també enviarem propostes a diferents sales de cinema, com la Filmoteca de Catalunya, la sala Zumzeig de Barcelona, la sala de Cinema de la UAB o la Cineteca de Madrid, per informar sobre l'estrena.

CAMPANYA DE LLANÇAMENT

A continuació amb backup d'haver participat en certs festivals enviarem diferents notes de premsa informant sobre el film i la seva estrena. Uns exemples serien pàgines en línia que tracten el tema del món rural a Catalunya, com ara Món Rural (<https://www.monrural.cat/>), RuralCat (<https://ruralcat.gencat.cat/>), Odisseu (<http://www.odisseujove.cat/>), els diferents consorcis i associacions rurals¹⁹ que s'encarreguen d'aquestes zones o inclús a TV3 (<https://www.ccma.cat/tv3/>), diaris catalans o la pàgina de la Universitat o de la Facultat (<https://www.uab.cat/es/>). A més a més, també contactarem amb els ajuntaments dels diferents pobles²⁰ que formaran part del documental així com tota la gent amb la qual hem tingut contacte per dur-lo a terme brindant-los l'oportunitat de passar el documental en alguna sala pública per tal que facin ressò.

També comptarem amb una activitat freqüent a xarxes, crearem contingut exclusiu a partir del material que tenim, vídeos exclusius dels personatges, parts del documental, sortejos d'entrades, etc. A més a més, anunciarem l'estrena del documental als diferents llocs on hàgim pogut aconseguir una resposta positiva durant l'etapa anterior creant així un calendari d'estrenes.

En aquesta part també pretenem accedir a persones influents en el sector que pel seu àmbit de treball podria estar interessada.

Si alguna sala ho aprova, intentarem fer un dia d'inauguració de l'estrena del documental i una setmana abans d'això difondrem el tràiler per les xarxes (YouTube, Vimeo, Facebook, Instagram i Twitter).

També ens agradaria comptar amb una promoció del film a través de publicacions i crítiques a revistes com "El cinèfil", "Cine Maldito", la secció de pantalles de "El Núvol" així com publicacions al blog de Filmin i al CCCB.

CAMPANYA DE MANTINEMENT

Una vegada estrenada la pel·lícula, mantindrem actualitzada la informació a través de la pàgina web i les xarxes a part de realitzar projeccions de la mateixa en esdeveniments relacionats amb la temàtica i en casals populars i ateneus.

¹⁹ Associació Ripollès Ges Bisaura (<http://www.ripollesgesbisaura.org/>), Consorci Gal Alt Urgell-Cerdanya (<http://www.cauc.cat/>), Seu de la Garrotxa (<https://adrioc.cat/ca/>), Associació pel desenvolupament rural de la Catalunya Central (<http://www.catcentral.cat/pages/ca/inici.php>), Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya (www.arca-dr.cat), Associació pel Desenvolupament Rural de Catalunya Central (<http://www.odisseujove.cat/on-ens-pots-trobar/catalunya-central/>).

²⁰ Cardona, Lluçà, Claret, Torà, Vall d'en Bas, Pardines, Sant Joan, Clar de Vall i Oix.

13.1. TREBALL DE CAMP

Un dels reptes que ens plantejàvem amb aquest treball era el de crear un documental des de zero. Un cop escollit l'àmbit temàtic que volíem tractar, en aquest cas el jovent i el món rural, vam iniciar una cerca de les persones que podrien participar en el projecte: En primer lloc, vam acotar la zona al Berguedà, per proximitat geogràfica i personal. Durant quatre dies del mes de desembre vam desplaçar-nos per diversos pobles de la comarca; aturant-nos als masos i trucant als ajuntaments. D'aquesta manera vam aconseguir sis contactes inicials. Al mes següent, teníem previst passar uns dies amb algunes de les persones que van accedir en un primer moment a participar en el documental. Finalment però, es van desdir al·legant motius de feina o simplement no ens van contestar més.

En veure la dificultat que suposava mantenir el vincle amb les primeres sis persones, vam decidir tornar a fer una nova cerca, aquest cop però, canviant la metodologia: en comptes de trobar els candidats a partir d'una zona políticament delimitada (el Berguedà) vam deixar que les persones que d'entrada els hi vingués de gust participar, ens descobrissin el seu paisatge. Per això, vam obrir l'espai d'acció a tots aquells territoris de tradició rural a un radi de dues hores en cotxe des del Vallès, incloent així les comarques del Ripollès, el Bages, Osona, el Berguedà, l'Anoia, la Segarra, l'Urgell, el Solsonès i la Garrotxa. Fent ús de la connexió virtual, vam enviar correus a ajuntaments, organitzacions i col·lectius de les diferents comarques. A banda, xarxes socials com Instagram o Twitter també ens van permetre accedir a persones joves del món rural compreses en aquestes àrees geogràfiques. Vam elaborar una sèrie de plantilles de missatges, amb un to de diferent segons si ens dirigíem a un jove o a una institució, que vam anar enviant massivament. Adjuntem una mostra:

Benvolguts i benvolgudes,

som l'Iris, la Clara i l'Andreu, tres estudiants de la Universitat autònoma de Barcelona del grau en comunicació audiovisual. Actualment estem treballant en el nostre projecte de fi de carrera, un documental que s'articula al voltant de la temàtica: Els i les joves que han decidit viure en zones rurals i conservar les activitats vinculades amb la terra. Volem posar el focus sobre aquelles persones d'entre 18 i 29 anys que estimen les activitats i oficis vinculats a la terra i tenen la voluntat de preservar-los, enfront una economia global que mira cap al tercer i quart sector. A banda també ens criden l'atenció totes aquelles activitats artístiques que puguin realitzar aquests joves i que guardin alguna relació amb la terra o el territori físic (ja sigui música, pintura, cançons...). Hem pensat que potser ens podríeu donar un cop de mà facilitant-nos el contacte d'algun jove que podria ajustar-se al que busquem o bé si sabeu d'algun col·lectiu, entitat o espai on trobar aquest tipus de perfil? Us estarem molt agraïdes.

Salutacions cordials,

Clara, Iris i Andreu.

El mètode, en un inici una mica feixuc a causa del volum de correus i missatges que vam haver d'enviar i contestar (més de cent), va donar bons resultats i en tres setmanes ja havíem trobat els vuit personatges que participarien en el documental, aquest cop sí, disposats a formar part del projecte. Pel que fa als protagonistes, la Clara Ballarà, ramadera del Bages, la vam contactar a través de l'Instagram de @ramaderes.cat, un col·lectiu de dones dedicades a la ramaderia. El contacte dels joves de Puig dels Eixuts ens va arribar a través d'un ajuntament del Lluçanès, tot i que també els vam trobar per Twitter. Finalment el Francesc Xavier, el vam conèixer a través d'un ajuntament d'un petit poble de la Segarra.

Un cop vam haver parlat telefònicament amb les vuit persones que participarien en el documental: la Clara, el Bernat, el Francesc-Xavier, la Laia, el Josep, la Queralt, el Marçal i l'Albert; vam anar a fer una primera visita amb l'objectiu de conèixer-nos en persona, veure els espais on podríem rodar i enregistrar una breu entrevista a tall de presentació. A partir d'aquí vam escoltar-nos tots els àudios per extreure'n els conflictes i els temes que vehicularien cada un dels personatges. Totes les candidates i candidats, van accedir definitivament a participar en el documental un cop realitzada la primera presa de contacte.

Paral·lelament, vam anar fent visites a la facultat de Sociologia i Antropologia per tal d'aprofundir una mica més en l'àmbit teòric en el context rural del nostre país. Diversos professors i professores (Paula Escribano, Josep Espluga, Jorge Grau, Carles Feixa) ens van recomanar llibres i lectures que vam anar anotant en un document. Després de fer una primera revisió de tots els articles i llibres, vam triar quins podrien ser els més interessants per a nosaltres, en relació amb la temàtica tractada i en vam escollir uns quants per llegir. A través de videoconferències, anàvem recollint frases, fragments o capítols interessants i els compartíem, amb l'objectiu de formar-nos una visió més completa del món rural català. A partir d'aquí, l'objectiu era passar una setmana amb cada un dels protagonistes i uns dies amb els personatges secundaris. El confinament a causa de la pandèmia de la Covid-19, va estroncar la nostra planificació, i ens vam veure obligats a contactar telemàticament amb els protagonistes per elaborar el guió del treball. Aquesta ha sigut una de les feines que més frustració ens ha generat, ja que en molts casos, no tenien la connexió idònia per fer un seguiment del seu dia a dia distància ni tampoc el temps i l'energia per dedicar-nos, ja que per la situació de pandèmia havien hagut de canviar també els seus plans i ja no prioritzaven tant la participació en el documental.

14. REFERÈNCIES

14.1 BIBLIOGRAFIA

Agencia Estatal. BOE 142. (11 de junio 2010). Ley 45/2007 del 13 de diciembre de Desarrollo rural sostenible. (Sec. I p. 49445, Anexo) Recuperat de <https://bit.ly/2XuYf2S>

Badal, M. (2017). *Vidas a la intemperie. Nostalgias y prejuicios sobre el mundo campesino*. Logroño: Pepitas y cambalache

Bargalló, J. (2007) *Manual de Mètrica i Versificació Catalanes. Edició Ampliada*. (1a ed.). Barcelona: Editorial Empúries, Grup 62

Bayona, E. (Novembre 11, 2016). ¿La tierra para el que la trabaja?. *Diario Público*. Recuperat de <https://bit.ly/3ehVojj>.

Burger, J. (1990) *The Gaia Atlas of First Peoples: A Future for the Indigenous World*. Penguin Books: Ringwood. Consultat a <https://bit.ly/3cfpS4c>

Ceña, F. (1992). Transformaciones del mundo rural y políticas agrarias. *Revista de Estudios Agrosociales*. (162). p. 11-35. Recuperat de <https://bit.ly/3djVdUD>

Domínguez, M., Monllor, N. i Simó, M. (2010). *Món rural i joves Realitat juvenil i polítiques de joventut als municipis rurals de Catalunya*. (Col·lecció Estudis; 31) Catalunya: Generalitat de Catalunya Departament d'Acció Social i Ciutadania Secretaria de Joventut. Recuperat de <https://bit.ly/2TimOxm>

Fundació del món rural. (2018). *L'observatori del món rural*. (2 ed.). Catalunya: Fundació del món rural. Recuperat de <https://bit.ly/2ZsbrqP>

Generalitat de Catalunya. (2015) *Aplicació de la nova PAC 2014-2020*. Catalunya: Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Rural. Recuperat de <https://bit.ly/3hf0aQK> <Referència citada a Viure, 2015, és possible que la pàgina no estiga disponible actualment>

Generalitat de Catalunya. (2015). *Programa de desarrollo rural de Cataluña: Periodo 2000-2006*. Catalunya: Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. Recuperat de <https://bit.ly/2MvVYOI>

González, A., González M. (1992) *La tierra. Mitos, ritos y realidades*. Granada: Anthropos.

Monllor, N. (2015). *La Nova pagesia: relleu generacional en el marc d'un nou paradigma agrosocial*. (Col·lecció: Aportacions; 53) Catalunya: Departament de Benestar Social i Família. Recuperat de <https://bit.ly/2W8eJx1>

Morán C. i Área de Educación (2020). *¿Qué cambia cuando cambia el clima?*. (1 ed.). Madrid: Ecologistas en acción. Recuperat de <https://bit.ly/2LGGFSW>

Monllor, N., Macias, B. i Flament, S. (2018). *Joves al camp: Estudi quantitatiu i qualitatiu de les incorporacions al sector agrari a Catalunya a partir de la mesura 112 del Programa de Desenvolupament Rural 2007-2013*. Catalunya: Odisseu. Recuperat de <https://bit.ly/37awaky>

Nichols, B. (2013) *Introducción al documental*. (2a ed.) Mexico: Centro Universitario de Estudios Cinematográficos (Universidad Nacional Autónoma de México). Recuperat de <https://bit.ly/2zPXGYu>

Ronnberg, A. i Martin, K. (2010). *El libro de los símbolos. Reflexiones sobre las imágenes arquetípicas*. (1 ed.). Colonia: TASCHEN

Solana, M. (coord.) et alii (2016). *Espacios Globales y lugares próximos: Setenta conceptos para entender la organización territorial del capitalismo global*. Barcelona: Icaria

Soler, C. i Fernández, F. Fundación Mundubat i Revista Soberanía Alimentarios (coord.) (2015) *Estructura de la propiedad de tierras en España: Concentración y acaparamiento*. Bilbao: Gertu SL. Recuperat de <https://bit.ly/36vJ4cp>

Soler-i-Martí, R. (2015). *Implicació política i joventut. Activismes, actituds i contextos en democràcies en moviment*. (tesis doctoral). Universitat Autònoma de Barcelona, Barcelona.

Viure, J. (2015). *Estudi del relleu generacional a les explotacions agràries de Catalunya: anàlisi i apunts per a una proposta estratègica*. (treball de fi de grau). Universitat Autònoma de Barcelona, Barcelona. Recuperat de <https://bit.ly/3cRknc2>

14.2 WEBGRAFIA

Coetus. Coetus: Orquesta de percusión ibérica. “*Què és Coetus?*”. Consultat a <http://www.coetusiberica.com/ca/>

DIEC2. (2019). Oblidar. En *Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans*. (2a ed.). Recuperat de <https://bit.ly/3gEnS92>

DIEC2. (2019). Oblit. En *Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans*. (2a ed.). Recuperat de <https://bit.ly/2XfRQs3>

Espluga, P. (13 de desembre de 2018). S'ha tornat l'agricultura incompatible amb la vida rural?. *LaConca5.1*. Recuperat de <https://bit.ly/37c1UFT>

Naciones Unidas. (Sense data), *¿Quiénes son los jóvenes?*. Recuperat de <https://bit.ly/2XOX5hN>

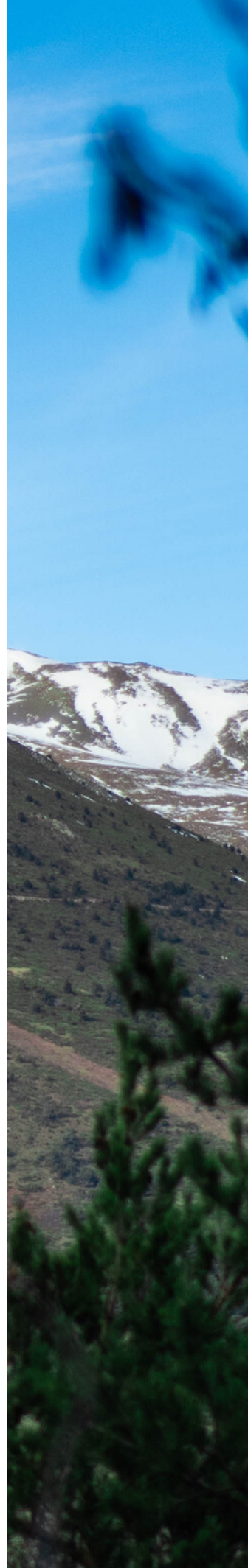
Pasolini, P. P. (Abril 22, 2016). Pier Paolo Pasolini: “El vacío del poder” o “El artículo de las luciérnagas”. *El correo de la diáspora latinoamericana*. Recuperat de <https://bit.ly/3auDrvK>

Puig, C. (15 de novembre de 2018) El mundo rural se ofrece a los jóvenes como proyecto de vida. *La Vanguardia*. Recuperat de <https://bit.ly/2UlyDUf>

Real Academia Española. (2020). Lucha. En *Diccionario de la lengua española* (23a ed.). Recuperat de <https://dle.rae.es/lucha>

Real Academia Española. (2020). Tierra. En *Diccionario de la lengua española* (23a ed.). Recuperat de <https://dle.rae.es/tierra>

Ulluwishewa, R., Kaloko, A. i Morican, D. (1997) Indigenous Knowledge and Environmental Education. *Environmental Education Workshop*. Ponencia presentada en University of Brunei, Darussalam. Consultat a <https://bit.ly/3cfpS4c>

14.3 FILMOGRAFIA

Donzelli, M et al. (productora) i Frammartino, M. (director). (2010). *Le Quattro Volte*. [pel·lícula assaig]. Coproducció Italia-Alemania-Suïça: Vivo Film, Essential Filmproduction, Invisible Film i Ventura Film <https://imdb.to/307O1XS>

Du Peloux, V. (producer) i Bareyre, M. (director). (2018) *L'Époque* [documental]. França: BAC films i Artisans du film <https://bit.ly/3d88vnd>

Juric, A. (producer) i Matanic, D. (director). (2015). *Bajo el Sol*. [pel·lícula]. Coproducció Croàcia-Sèrbia-Eslovènia; Kinorama, Gustav Film, See Film Pro <https://imdb.to/3eNHaxG>

Nougaret, C. (productora) i Depardon, R. (director). (2001). *Profils paysans: l'approche*. [documental trilogia]. França: Canal+ i Palmeraie et désert <https://imdb.to/2Y139Ug>.

Nougaret, C. (productora) i Depardon, R. (director). (2008). *Profils paysans: la vie moderne*. [documental trilogia]. França: Canal+ i Palmeraie et désert <https://imdb.to/2AGWCWO>

Nougaret, C. (productora) i Depardon, R. (director). (2005). *Profils paysans: le quotidien*. [documental trilogia]. França: Canal+ i Palmeraie et désert <https://imdb.to/2ADy8hk>

14.4 REFERÈNCIES FOTOGRAFÍQUES

Foto 1: Imatge pròpia (2020). *Bernat Cunill*. [Fotografia]

Foto 2: Imatge pròpia (2020). *Clara Ballarà*. [Fotografia]

Foto 3: Imatge pròpia (2020). *Francesc Xavier Miramunt*. [Fotografia]

Foto 4: Imatge pròpia (2020). *Queralt*. [Fotografia]

Foto 5: Imatge pròpia (2020). *Josep*. [Fotografia]

Foto 6: Imatge pròpia (2020). *Marçal*. [Fotografia]

Foto 7: Imatge pròpia (2020). *Laia*. [Fotografia]

Foto 8: Imatge pròpia (2020). *Albert*. [Fotografia]

Foto 9: Puig dels Eixuts (2019). *Masia de Puig dels Eixuts*. [Fotografia]. Recuperat de <https://bit.ly/2WTS1Js>

Foto 10: Puig dels Eixuts (2019). *Masia del Puig*. [Fotografia]. Recuperat de <https://bit.ly/2WUmUh2>

Foto 11: Puig dels Eixuts (2019). *Portada de Twitter*. [Fotografia]. Recuperat de <https://bit.ly/2Zyiqhl>

Foto 12: Puig dels Eixuts (2019). *Primeres jornades de resistència rural*. [Fotografia]. Recuperat de <https://bit.ly/3cZCmOp>

Foto 13: Puig dels Eixuts (2019). *Concert per l'autogestió del Puig*. [Fotografia]. Recuperat de <https://bit.ly/2AYT5U9>

Foto 14: Puig dels Eixuts (2019). *Qui salva una casa, salva tot un món*. [Fotografia]. Recuperat de <https://bit.ly/2XskiWA>

Foto 15: Imatge pròpia (2020). *La Clara amb les seves vaques*. [Fotografia]

Foto 16: Imatge pròpia (2020). *La granja de la Clara*. [Fotografia]

Foto 17: Parc de les Olors de Claret (2020). *Parc de les Olors de Claret*. [Fotografia]. Recuperat de <https://bit.ly/2TzvdwB>

Foto 18: Parc de les Olors de Claret (2019). *Sopar de Claret*. [Fotografia]. Recuperat de <https://bit.ly/2TtRY52>

Foto 19: Parc de les Olors de Claret (2019). *Agrobotiga i taller del Parc de les Olors de Claret amb Claret*. [Fotografia]. Recuperat de <https://bit.ly/2ze5C5z>

Foto 20: Parc de les Olors de Claret (2017). *Plaça del poble de Claret*. [Fotografia]. Recuperat de <https://bit.ly/3d9EG5m>

Foto 21: Imatge pròpia (2020). *Casa en ruïnes en Claret*. [Fotografia]

Foto 22: Imatge pròpia (2020). *Arbre del Parc de les Olors*. [Fotografia]

Foto 23: Puig dels Eixuts (2019). *El galliner del Puig*. [Fotografia]. Recuperat de <https://bit.ly/3hKnLcw>

Foto 24: Canva (2020). *Birds*. [Fotografia]. Recuperat de <https://www.canva.com>

Foto 25: Parc de les Olors (2020). *Abella polonitzant sàlvia*. [Fotografia]. Recuperat de <https://bit.ly/3fGQVY9>

Foto 26: Du Peloux, V. (productor) i Bareyre, M. (director). (2018) *L'Époque* [documental]. França: BAC films i Artisans du film <https://bit.ly/3d88vnd>

Foto 27: Du Peloux, V. (productor) i Bareyre, M. (director). (2018) *L'Époque* [documental]. França: BAC films i Artisans du film <https://bit.ly/3d88vnd>

Foto 28: Juric, A. (productor) i Matanic, D. (director). (2015). *Bajo el Sol*. [pel·lícula]. Coproducció Croàcia-Sèrbia-Eslovènia; Kinorama, Gustav Film, See Film Pro <https://imdb.to/3eNHaxG>

Foto 29: Juric, A. (productor) i Matanic, D. (director). (2015). *Bajo el Sol*. [pel·lícula]. Coproducció Croàcia-Sèrbia-Eslovènia; Kinorama, Gustav Film, See Film Pro <https://imdb.to/3eNHaxG>

Foto 30: Juric, A. (productor) i Matanic, D. (director). (2015). *Bajo el Sol*. [pel·lícula]. Coproducció Croàcia-Sèrbia-Eslovènia; Kinorama, Gustav Film, See Film Pro <https://imdb.to/3eNHaxG>

Foto 31: Juric, A. (productor) i Matanic, D. (director). (2015). *Bajo el Sol*. [pel·lícula]. Coproducció Croàcia-Sèrbia-Eslovènia; Kinorama, Gustav Film, See Film Pro <https://imdb.to/3eNHaxG>

Foto 32: Nougaret, C. (productora) i Depardon, R. (director). (2005). *Profils paysans: le quotidien*. [documental trilogia]. França: Canal+ i Palmeraie et désert <https://imdb.to/2ADy8hk>

Foto 33: Nougaret, C. (productora) i Depardon, R. (director). (2005). *Profils paysans: le quotidien*. [documental trilogia]. França: Canal+ i Palmeraie et désert <https://imdb.to/2ADy8hk>

Foto 34: Nougaret, C. (productora) i Depardon, R. (director). (2005). *Profils paysans: le quotidien*. [documental trilogia]. França: Canal+ i Palmeraie et désert <https://imdb.to/2ADy8hk>

Foto 35: Nougaret, C. (productora) i Depardon, R. (director). (2008). *Profils paysans: la vie moderne*. [documental trilogia]. França: Canal+ i Palmeraie et désert <https://imdb.to/2AGWCWO>

Foto 36: Nougaret, C. (productora) i Depardon, R. (director). (2008). *Profils paysans: la vie moderne*. [documental trilogia]. França: Canal+ i Palmeraie et désert <https://imdb.to/2AGWCWO>

Foto 37: Donzelli, M et al. (productora) i Frammartino, M. (director). (2010). *Le Quattro Volte*. [pel·lícula assaig]. Coproducció Itàlia-Alemania-Suïça: Vivo Film, Essential Filmproduction, Invisible Film i Ventura Film <https://imdb.to/307O1XS>

Foto 38: Donzelli, M et al. (productora) i Frammartino, M. (director). (2010). *Le Quattro Volte*. [pel·lícula assaig]. Coproducció Itàlia-Alemania-Suïça: Vivo Film, Essential Filmproduction, Invisible Film i Ventura Film <https://imdb.to/307O1XS>

Foto 39: Donzelli, M et al. (productora) i Frammartino, M. (director). (2010). *Le Quattro Volte*. [pel·lícula assaig]. Coproducció Itàlia-Alemania-Suïça: Vivo Film, Essential Filmproduction, Invisible Film i Ventura Film <https://imdb.to/307O1XS>